

JAFETH B. ALI

NAHUM

HIRSCHFELD

BINDING

1924

1924

J355a

BINDING LIST APR 1 1924.

1

PUBLICATION NO. 3

[Japheth ben Eli, the Karaite]
(Jefeth b. Ali's)

Arabic Commentary on Nāhūm
with Introduction, abridged Translation
and Notes

EDITED BY

HARTWIG HIRSCHFELD

186546

10.1.2

LONDON

1911

PRINTED IN ENGLAND.

PUBLICATION NO. 1

Joseph H. Allen

And the University of Toronto
The University of Toronto
and others

1880

HARVARD UNIVERSITY

LONDON

1881

PREFATORY NOTE

IN offering the following small contribution to the history of Biblical exegesis, I should like to point out that the rather summary treatment of the Commentary in the appended translation is due to the limited space allotted to me. For the same reason several philological notes and parallels between Jefeth's expositions with modern exegesis had to be abandoned. However widely the principle which guided our author differed from those of the modern school, the latter will find a certain suggestiveness in his interpretation which well merits attention. My gratitude is due to the authorities of the British Museum for the loan of Books and MSS., and to Mr. W. Aldis Wright, Vice-Master of Trinity College, Cambridge, who kindly placed his MS. of Jefeth at my disposal.

H. H.

April, 1911.

INTRODUCTION

WHENCE came the great exegetical activity among the Jews in Arabic-speaking countries during the tenth and eleventh centuries? It was undoubtedly an outcome of the struggle between the Rabbanites and the Qaraites. Any lingering uncertainty on this subject will be removed by a glance at the fragments of Sa'adyāh's commentary on the Pentateuch, which have been saved.¹ They are full of polemics against Qaraite interpretation. Even his commentary on the Book of Proverbs,² which might be considered far removed from sectarian controversy, contains several attacks on Qaraite methods.

It is therefore clear that Sa'adyāh's Bible exegesis, not less than his polemical writings, was undertaken with a view to preventing the intrusion of Qaraite doctrines into the Rabbanite camp. His employment of the Arabic language, moreover, shows that his translations and commentaries were meant for the people. It was probably this circumstance, more than anything else, that aroused Qaraites to like efforts, with the result that within a short space of time there sprung up a series of commentaries not only on the Pentateuch, but also on other books of the Bible, written by Qaraite authors. The most prolific of these writers was Jefeth, a younger contemporary of Sa'adyāh.

One might say that Jefeth began his task with the primary object of refuting Sa'adyāh's expositions. This, at any rate, is the impression gained by the perusal of

¹ See *Jew. Quart. Rev.*, XVIII, p. 600 sqq.; XIX, p. 136 sqq.

² IX, 18; XXV, 11; XXX, 5, 17.

his commentary on the Pentateuch. His commentaries on the other books of the Bible are, with few exceptions,¹ free from attacks on the Rabbanites, and it seems that when once he had exhausted his polemics, he proceeded in a more scientific spirit. For this reason he fully deserves our interest.

The question might be asked what help we can expect from interpreters of the Sa'adyāh and Jefeth type for modern Bible study, and whether it is worth the trouble to make them accessible to larger circles of students. Now, in the first instance, a glimpse into this literature reveals a scientific activity of great vigour among the Jews of the Moslim world which well repays research. It was the strife that sharpened weapons, stimulated study, and strengthened convictions. This, however, does not exhaust the value of these writings. Their authors spoke a language closely akin to that of the Bible. Many intricacies of the Hebrew language were to them less intricate than they are to us. Many expressions which we consider obscure on account of their rare occurrence were familiar to them through their own vernacular.² Finally, being Orientals, they had a clearer eye for the local colour of the Bible. Jefeth, in particular, wrote in the land of the Book.³ True that he as well as all the others often understood obscure passages no better than we do. To draw a parallel, this is exactly the case with ancient Arabic poetry, and in studying it we conscientiously gather every scrap of scholion we find in the MSS., only to see that even the scholiasts were baffled by many passages. If Sa'adyāh's translations strike the reader by originality and suggestiveness, Jefeth, too, strove according to his

¹ Hos. xiv. 1; Daniel, concluding note, ed. Margoliouth, p. 152. In the latter passage Sa'adyāh's name is mentioned with a malediction.

² e.g. scholion to ii. 4, where he translates רעלול (Isa. iii. 19) by 'little metal bells'. The same translation is given by Sa'adyāh and Ibn Janāḥ. The last named gives the same meaning to רעלול (Mishnah Sabb. vi. 6). רעלול (not רעלול) is the reading of the Palestinian Mishnah.

³ See his note on the geographical position of Elqōsh at the end of the Introduction.

lights, honestly, and, as I believe, not quite unsuccessfully, to promote the understanding of the Bible. Even the talkativeness in his Pentateuch exegesis, for which he is so often blamed, has its use. For he has preserved, in the form of quotations, many a passage from Sa'adyāh's comments, otherwise lost. He forms a most important source for the study of Qaraite controversy, and offers valuable literary remarks. The mere fact that he interpreted the whole Hebrew Bible must have had the effect of training his mind and making him an experienced translator. I am under the impression that Jefeth, the exegete, is somewhat underrated, probably because he was overshadowed by Sa'adyāh. At any rate, his fame was so great among mediaeval Jewish commentators that no less an authority than Ibn Ezra frequently quotes his words.¹ Jefeth even claims a place among the earliest Jewish lexicographers. Philological remarks are not only interspersed in his commentaries, and will also appear in the appended text, but his commentary on Hosea is followed by a note containing an explanation of all difficult words occurring in this book.

An outstanding feature in Jefeth's translations is literalness. This he often carries so far as to disregard the rules of Arabic phraseology. An instance of this is given in the translation of the second half of the opening verse of our book. This literalness is not, perhaps, due to individual pedantry, but is a corollary of the Qaraite principle of keeping as close to the sacred original as possible. The style of his commentaries is different, and shows the ordinary language of the country, though with some relaxation of the rules of the classical diction. This he has in common with Sa'adyāh and the bulk of Jewish Arabic writers, nay with a certain class of Arab authors who were not particularly concerned about elegance of style. Jefeth's verbiage, like that of the rest of his class, is mixed with hebraisms and Hebrew words. Otherwise

¹ Nahum ii. 4, 6; Hab. i. 8, and many other places.

he shows himself master of Arabic speech, and occasionally uses terms peculiar to the Qorān.¹

There is another, and more important, contrast between Jefeth's translations and his commentary. Apart from the ordinary exegesis which endeavours to establish the external meaning of the text ('*alā zāhirihi*'), he frequently adds internal ('*alā bāṭinihi*') or allegorical explanations. The latter was not an invention of Jefeth, but was borrowed from a Shiite sect, called *al Bāṭiniyya*,² which admitted an allegorical explanation to every verse of the Qorān. Jefeth's allegorical explanations referred to contemporary history, and for the following reasons. During the whole of the tenth century the Shiite followers of a certain Qarmat caused the gravest disturbances nearly all over the Moslim world, endeavouring to overthrow the rule of the Abbaside Caliphs, whom they considered usurpers. In his commentary on Daniel Jefeth interprets the terms 'fourth kingdom' (ii. 40)³ and 'little horn' (vii. 8 and viii. 9) in the direction of the Caliphs of Bagdād ('Babel'), under whose government the Jews suffered much oppression, whilst the 'arms' (xi. 31) stand for the Qarmathians. In his scholia on Dan. xii. 1 he says verbally:⁴ 'The origin of these troubles is that the "arms" will seek to take away the kingdom of the Abbasides from Babel *as the learned say*, and also that they will prevent the pilgrims from praying at Mecca (מכות) as they were wont to do, and destroy the memory of the "Man of the Spirit" (Mohammed). Thus the sword will come between them, the "arms" will be victorious, and will do great slaughter among them.'

The words 'as the learned say' are significant in their generality, and do not refer to Qaraite doctors alone. It is known that at that period all Eastern Jews, Rabbanite as well as Qaraite, entertained strong Messianic hopes, and that even Sa'adyāh, in various of his works, took

¹ e.g. *qayyūm*.

² See Al-Shahrastāni, *Milal*, I, p. 221.

³ Ed. Margoliouth, p. 30 (Translation, p. 14).

⁴ Ibid., p. 136.

great pains to calculate the year of Redemption.¹ In my opinion the Qarmathian troubles throw light on these Messianic hopes, explaining their course as well as the vagueness of their character. The criticism levelled against Sa'adyāh by subsequent Qaraite authors may have been inspired by sectarian bias, but was mainly dictated by the events of the day. Was the cause of Sa'adyāh's labours only 'to give comfort to his brethren and to strengthen their faith'?² The rejection of Sa'adyāh's dates was rendered necessary, because the struggle of the Qarmathians with the forces of the Abbaside Caliph had not yet ended in the expulsion of the latter from his capital. The restrictions under which the Jews in Moslim countries suffered were the outcome of the harsh laws drafted by the first three Caliphs, and were continued by their Umayyad and Abbaside successors. Since the Shiites waged war against the whole of the Sunnite traditions, the Jews were led to hope that the overthrow of the Abbaside Caliphs would carry with it the abolition of these restrictions and a possible restoration of something like independence in the Holy Land. The Jews, therefore, of both sects secretly sided with the Qarmathians. This is unmistakably expressed in Jefeth's comment on Habakkuk ii. 3: 'The Lord,' he says, 'has given signs which will be realized when "the end", viz. "the time of trouble", is near. As is mentioned, the sum-total will be 2,300 days,³ when the "trouble" will be replaced by the time of Redemption. This will begin from the day when the throne of the *sons of Eli* will be established at Bagdād. From that day the counting of 2,300 will begin. One thousand and ten days later they will make an end of the pilgrimage to Mecca, &c.' These words can only mean that the Shiites will be victorious all round, abolish the Abbaside Caliphate, and do away with

¹ See Poznański in *Monatsschrift für Gesch. u. Wissensch. d. Judenthums*, XLV, p. 400 sqq.

² *Ibid.*, p. 401 (according to Maimonides).

³ See Dan, viii. 14.

the religious ceremonies of Sunnite Moslems at the holy shrine at Mecca. Eli (עֲלִי), of course, stands for Ali (عَلِيّ), the fourth Caliph after Mohammed, and deified patron of the Shiite sect, both names being spelt alike. The wish was father to the thought, but as the date of the Shiite victory could not be foretold, it is clear that the calculations had no firm basis and that the date hoped for was far distant. Incidentally the passage quoted furnishes a strong argument in favour of the opinion that Jefeth wrote his work in Hebrew characters, as it is inconceivable that he should have shown his partiality for the Qarmathian cause thus openly.¹

Now similar allegorical explanations are to be found in Jefeth's commentary on Nāḥūm, Nineveh being used as cryptic name for Bagdād. In his opening remarks he says in the name of 'many interpreters' that the book contains prophecies concerning the 'fourth kingdom', whose throne is in Babel. The 'little horn' and the 'Man of the Spirit' are deridingly alluded to in several places.² In one passage we find a repetition of the remark that the 'arms' will slay the pilgrims. This remark is not only written in Hebrew characters, but for greater caution in the Hebrew language. The forces of the Caliph, on the other hand, appear under the name

¹ See on this point Kahle, *Die arabischen Bibelübersetzungen*, p. x, who again repeats the old and oft-refuted assertion that Sa'adyāh wrote in Arabic characters. He relies on the quotation from Ibn Ezra from Gen. ii. 11, which proves nothing. The latter may by chance have come into the possession of a copy in Arabic characters. Sa'adyāh did not translate and commentate the Bible for Mohammedans, but for the Jews, few of whom were familiar with Arabic writing. The practice among the Jews of writing Arabic in Hebrew square is older than Islām itself. It is true that several Qaraite authors (or copyists) used Arabic characters, but they did the same for Hebrew, probably for no other reason than to make the reading of their books impossible to Rabbanites (see *ZDMG.*, XLV, p. 331). Bible translations in Arabic characters are of Christian origin, as is the ancient (9th century) version of Job, Cod. Brit. Mus. Add. 26, 116, which, strange to say, seems to have escaped Dr. Kahle's notice. See Wright, the Palaeographical Society, *Facsimiles of MSS.*, Pl. 95.

² i. 11, 14.

of 'the wicked',¹ and 'His enemies',² whilst his own coreligionists are comforted with the description of the 'righteous', 'pious', and 'those who seek protection'.³ In one passage⁴ Jefeth casts a satirical side-glance at the Moslim expectations of the pleasant life of the pious in Paradise, which was one of the strongest allurements held out by Mohammed to poverty-stricken would-be converts.

It is, however, only fair to add, that in every case of double explanation Jefeth saves his literary conscience by adding that the simple exegesis is the more appropriate one. Even a certain element of realism is not wanting, as, for instance, when instead of 'His feet' (i. 3) he translates 'His shekinah'. This is quite according to the method of the Mutazilites, by whom he might have been somewhat affected in spite of his general tendency towards literalness. It should be noted that the Aramaic Targum to this passage is likewise paraphrastic, though in a different manner. Another instance of openmindedness, whenever the ritual law was not in consideration, is that Jefeth employs the Talmudical rule of מוקדם ומאחר in order to get over a difficulty of syntax.⁵

As to the MSS. upon which the text appended is based, the *first* (A) belongs to the collection of the British Museum (Or. 2401, fol. 26vo to 78vo). The *second* (B), in the possession of Mr. Aldis Wright at Cambridge, is a fine old codex, written in a clear Oriental hand. The commentary on Nāhūm covers the pages from fol. 169vo to 182vo. The last two pages are missing. I must here refer to a peculiarity of these MSS., viz. their vocalisation of Hebrew, which greatly contravenes the ordinary Massoretic tradition. *Pataḥ* is frequently, though not always, used for *sēgōl*, and occasionally for *qāmeṣ*. In a few cases *sh'wā mobile* is replaced by *ṣērē*, which is rather interesting, as it shows a strong vocalic tendency in the *Silbenanschlag*.⁶

¹ i. 3, 7.² i. 2.³ i. 7.⁴ iii. 4.⁵ Cf. Pseah, fol. 6, &c.; Jer. Sota, VIII, 22 d.⁶ e.g. מִסְכָּךְ ii. 1 for מִסְכָּךְ.

Dāgēsh, both *lene* and *forte*, and *sh'wā compositum*, are regularly omitted; *rāfēh* is used now and then. Now this mode of vocalisation is not restricted to these two MSS., but can be observed in a number of other Qaraite writers.¹ There are, of course, many Qaraite MSS. written in the ordinary style of Tiberian vocalisation, and others showing a mixed system. From the last-named group we may infer that the manner adopted in the first one is not based on any grammatical tradition, but is probably due to the copyists only. There are several possibilities of which the first is that these MSS. were copied from archetypes with superlinear vocalisation, but this is rendered unlikely by the occurrence of *sēgōl*. The other, and to my mind more probable, alternative is that the MSS. in question were written from dictation, and that their peculiar orthography is the result of phonetic spelling. This would also explain the want of consistency which is rather conspicuous, the writers lacking the necessary grammatical training, but the inaccurate vocalisation is not quite without value, as it faithfully renders the Qaraite pronunciation of Hebrew.

The spelling of the Arabic text (which faithfully reproduces the original) shows the ordinary peculiarities of Jewish Arabic to which attention has been drawn on several previous occasions. Jefeth's philological notes will be briefly touched upon in their corresponding places in the extracts from his commentary.

Jefeth prefaces his commentary with a short introduction, attached to the opening verse, which is so characteristic of his method, style, and critical taste, that it is best to give a full translation of it. It runs thus:—

‘Jonah had prophesied concerning the destruction of Nineveh (iii. 4). Thereupon the people returned to God, who forgave them. As they, afterwards, returned to their former condition, God charged Nāḥūm of Elqōsh

¹ Brit. Mus. Or. 2305, 2475, 2478, 2499, 2503, 2517.

to announce the complete destruction of their kingdom. His prophecy consists of two parts, in one of which he speaks in the past tense, whilst the *other shall be fulfilled in a future time*. Many interpreters say that he meant Babel, which he called Nineveh, but that the prophecy referred to the 'fourth kingdom', the royal seat of which is in Babel (Bagdād). He places the word 'book' (*dīwān*) in the heading. Now Isaiah (ch. xiii-xiv) and Jeremiah (ch. i) inserted amongst their prophecies concerning other kingdoms and lands, such as the destruction of Babel. If he uses the word *diwān* exclusively in the heading of the Book, he expounds what is going to happen to them (the inhabitants of Babel). He employs the words *massā* and *sēfer*, because the books form one coherent relation which is further described by *ḥāzōn*, being a divine prophecy. Then comes the name of the prophet, which is Nāḥūm of Elqōsh, which points to his city and tribe. This seems to have been Judah, because people believe that it was near Gazza. The name of his father is not mentioned, but he had no distinction, as we have explained at the beginning of the Book (of Minor Prophets).¹

¹ See Jefeth's *Introduction to Hosea*.

JEFETH'S ARABIC COMMENTARY ON NĀḤŪM.

ספר נחום והו אלסאבע

I (1) קצֶה עלי נִינְוָה דיואן אלנבֹּהֶה נחום אללקיאסי

קד כאן תנבֹּא יונה עֵה באלכראב כקול עוד אַרְבָּעִים יום וְיִנְיָה נהפֶכֶת
פתאב אלקום אלי רב אלעאלם וצפח להם תם רגֶעו אלי מא כאנו עליה
פאנבא רב אלעֶ לנחום הָאֱלֻקְשִׁי במא ינול בהם מן אלכראב ובטלאן
אלממלכֶה ונבֹּחֶה תנקסם עלי קסמין בעצהא כאן פי זמאן עֶבֶר ובעצהא
יתם פי זמאן עֶתִיד וקאל כתיר מן אלמפסֶרִין אנה אכנא ען אסם כְּבֹל
וסמאחא נִינְוָה ואנהא נבֹּהֶה עלי מלכֹּד ביעֶצָה אלדי כסא מְלֻכּוֹתָם פי כְּבֹל
פגַעַל לה דיואן בראסה ודלך אן יִשְׁעִיתִי עֵה וְיִרְמִיתִי עֵה קד תנבֹּו בכראב כְּבֹל
פי גמלה מא תנבֹּו עלי נירהם מן אלממאלך ואלבלראן אן יפרד לה דיואן
בראסה ישרח פיה מא ינרי עליהם וקיל פי צדר הוא אלדיואן מִשָּׂא
לאנה קצֶה מכתצרה וקאל סֶפֶר ליעֶרְף אנהא קצֶה מדוֹנֶה וקאל חֹזֶן
לידל אן הדא (so) אלקצֶה הי נבֹּהֶה ללה תם דכר אסם אלנבי אלדי
תנבֹּא בהא פעֶרְף אנה נחום הָאֱלֻקְשִׁי פנסבה אלי בלדה חתי יעֶרְפֵנָא מן
אִי סבט הו וישבה אנה מן סבט יְהוּדָה עלי מא זעם קום אן אֱלֻקְשִׁי הי פי
נאחיה עֵנָה ולא ינסבה אלי אבוה (so) אד לם יכן אבוה בשרפה עלי מא
שרחנא דלך פי צדר אלספר

(2) טאיק ניור ומנתקם רב אלעֶ מנתקם רבֹּ אלעֶ וצאחב אלחמיה מנתקם

רב אלעֶ למצארמיה וחאקד הו עלי אעדאה

צֶדֶר בעקובה רב אלעֶ עלי אלנִיִּים באסרהם וְיִנְיָה מן גמלתהם וצֶדֶר
בדלך ליעֶרְף אנה סינתקם מן כל עדֹ ללה ולאמֶתה וקאל אֵל קנא פוכר
פי הִדָּה (so) אלפסוק כמסה אסמא לרב אלעֶ נָל ועלי אחרהם אֵל
ואלתאני קנא ואלתאלת נָקֵם ואלראבע ובעל חֶמָה ואלכאמם וְנוֹסֶר
הוא וקֶם אעדאה עלי קסמין בעצהם צָרִים ובעצהם אִיבִים פאמא מעני
קולה אֵל הו אטהאר קדרתה עלי אלמקתדרין אלדי¹ אקתדרו עלי אמֶתה

¹ B the same.

ועלי שריעתה פערף אנה עז וגל יטהר קדרתה פיהם לאנה קאדר עלי כל מא
 ישא ואמא מעני קנוא¹ הו חלול אלעפה² בהם אדא גא וקת אלמטאלבה
 לאן מעני אלגירה הו סרעה אלמטאלבה ואדא למ יגאר אלמנסאן פליס
 חם מטאלבה פקאל קנוא³ ליערף אנה סיגאר עלי אלגים עלי ונהין אחד הו
 אנהם עברו גירה לאן הדא אללפט⁴ מסתעמל פי הדא אלמעני כקו' כי
 אָנְכִי יי אֶלְהִיךָ אֵל קנא ואלתאני הי גירה בסבב אדאהם לִישְׂרָאֵל כקו' קנאתי
 לְצִיּוֹן קנאה גדולה⁵ ואמא מעני נקם יי פהו אלאקתצאין מנהם כמא פעלו
 ואמא מעני ובעל חמה הו אלכלה ואלנחצה⁶ אלדי יפעל פי אלגים כקו'
 כי אַעֲשֶׂה כָּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם ואמא מעני ונוטר הו אנה חאקר עלי מא עצאה
 ועבר דונה פהדה מעני אלכמסה אלפאט אלדי הי אסמא אלבארי ואמא
 לְצִרְיָו ישיר בה אלי אלגים אלדין עברו גירה וצאיקין לִישְׂרָאֵל ואמא
 לְאֹיְבָיו פהם אלדי עברו גירה ולם יאדו ישראל ואמא תכרירה תלתה
 דפעאת לפטה נקם דאך למעני והו אנה אשרכה⁷ בדיא מע קנוא ואשרכה
 תאניא מע ובעל חמה ואשרכה תלתה מע ונוטר הו קאל אלא וצף
 אפעאלהם ענד מא יגאר לדינה ולאמתה והו פי זמאן אלפקדה והו זמאן
 וְקִבַּצְתִּי אֶת כָּל הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים אֶל עֶמְקֵי יְהוֹשָׁפָט וג' וזמאן יבוא אלהינו
 וְאֵל יִחְרַשׁ⁸ ואלתאני הי מטאלבה דניאיה אנה יעמל פיהם בלהו נחצה
 ואלתאלת הו תעריף אנה קנוא ונקם מן צריו ואויביו:
 (3) רב אלעא מהול אלנצב ועטים אלקוה ואברי למ יברי רב אלעא
 באלזובעה ובאלעאצף טריקה ואלגמאם גבאר סכינתה
 קו' יי ארך יכבר באנה ימהל עלי אלרשעים זמאן אן⁹ (80) טויל וכדלך
 מעני וגדל כח הם יריד בה פי באב אלאמהאל כקו' ועתה יגדל גא כח יי
 ואנמא דכד אריכות אפים וגדל כח עלי קסמה אלפסוק אלאול והו ארך
 אפים במא ימהל עליהם במא יגורו עלי ישראל וגדל כוח עלי מא ימהלהם
 עלי כפרהם בה חם ערף אנה לא בד מן אן יטאלבהם עלי מא פעל
 בִּישְׂרָאֵל כקו' וְקִבַּצְתִּי אֶת כָּל הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים אֶל עֶמְקֵי יְהוֹשָׁפָט וְנִשְׁפְּטוּ
 עִמָּם שָׁם עַל עַמִּי ונחלתי ישראל¹⁰ ויטאלבהם עלי מא כפרו בה כקו' כי באש
 יי נשפט ולדלך קאל ונקה לא ינקה וקו' יי בסופה ובשערה דרכו יחתמל

¹ Ex. xix. 5.² Zech. i. 14.³ Isa. x. 23.⁴ A. אשרכה.⁵ Joel iv. 2.⁶ Ps. l. 3.⁷ זמאן.⁸ Joel iv. 2.

אן יפֿסֿר עלי טאהרה והו אן פי יום אלמטאלבה יטהר כְּבוֹד מא ויכון פי
 דלך אליום רוח סופה ישַׁעְרָה וְעֵנָן וְעַרְפֶּל וְאֵשׁ לְהָבָה ויכון פי אלעאלם
 זלאול כמא צמן דלך פי פצל יי מלך תִּגַּל הָאָרֶץ¹ וינזו אן יפֿסֿר עלי
 באטנה והו אנה מתל סרעה מני אלמטאלבה באלריאח אלהאבֿה כדאך
 יסרע במטאלבתהם אדא נא אלוֹקת ופי דלך אליום יטלם עליהם אלעאלם
 בטלמֿה אלגמאם אלכתיף ואלתפסיר אלאֵל אמשא

(4) זאגֿר פי אלבחר ויבֿסה וכל אלאנהאר גֿפֿף אקצף אלבתניה
 ואלעמארה ופרע אללבנאן אנקצף

(5) אלגבאל תזולות מנה ואלרואבי תפתת וארתפעת אלארץ מן
 קדאמה ואלעמארה וכל סכאנהא

בעד אן ערף במני אלכְּבוֹד בסרעה אלמטאלבה ערף אן פי דלך אליום
 תחדת הדא אלמדכוראת מנהא אן אלבחר ייבס וכחיר מן אלאנהאר
 תנף ותתסאקט אשגאר פי אלבתניה ואשגאר פי אלעמארה ואשגאר פי
 אללבנאן ואן אלגבאל תזולול ואלרואבי תתפתת ואלסהל ירתפע מן גהה
 אלזולה וכדלך כל מוצע יסכנו פיה בְּנֵי אָדָם והדא תפסיר ימשי עלי
 טאהרה פאמא אן יכון דלך פי יום גֹּגֹ או פי יום אלדינונה ואלמחאכמה
 יולול רב אלעֶאֱלֵא אלעאלם עלי סכאנה חתי ירתדעו מן פוע רב אלעֶ
 ומן היבתה והו אליום אלדי קיל פיה כִּי יוֹם לִי צָבָאוֹת עַל כָּל גֹּאֵה וְיָרֵם²
 וקאל פי אכר אלפעל לבוא בְּנִקְרַת הַצִּירִים ובסעפי הסלעים מִפְּנֵי פֶחַד
 יי וימחדר גֵּאוֹנוֹ בְּקוֹמוֹ לְעָרוֹיִן הָאָרֶץ³ ואן פֿסֿר עלי באטנה פהו ישיר בה
 אל אלאמם ואלממאלך⁴ אלבבאר מתל מלכות אָדָם וישַׁמְעֵאל אלדי
 מלכֿהם מנבסט פי אלעאלם כאנבסאט אלבחר ולהם עסאכר והינאן מתל
 הינאן אמואן אלבחר פערף אן רבֿ אלעֶאֱלֵא יזגֿר בה ויבטל ממלכתהם
 וכל הַנִּקְרוֹת הַחֲרִיב ישיר בה אלי אלאמרא אלבבאר אלתי פי הדא
 אלממאלך לאן אלאנהאר מן שאנהא אן תכרג מן אלבחר ותצב אליה
 כדאך אלאמרא הם מן תחת יד אלממאלך וינאקרו אלי אלאצל
 אעני מלך כְּבֵל לִישַׁמְעֵאל וקֹדֶם אֶמְלֵל בְּשֵׁן וּבְרַמֶּל ישיר בה אלי אלקואד
 אלדין הם מדבֿדין אלעסכד וקֹדֶם ופֿרח לְבָנוֹן אֶמְלֵל ישיר בה אלי וְרַע
 הַמְּלוֹכָה וקֹדֶם הָרִים רַעֲשׂוּ מִמֶּנּוּ ישיר בה אלי אלממאלך אלאכר אלתי פיה
 אקצא אלעאלם וקסמהם איצא עלי ארבעה אקסאם פדכר הָרִים באזא

¹ Ps. xevii. 1.² Isa. ii. 12.³ Ibid. 21.⁴ A adds גֵּיטֵר בֵּיט ישיר בה אלי אלממאלך.

אֵלִים וְדָבָר אֲלֻכָּעוֹת בֹּאֵא אֱלֹהֵנָהּרוֹת וְדָבָר אֱלֹאֲרִין בֹּאֵא בָשָׁן וּבְכַמֶּל וְדָבָר
תֵּבֵל וְכָל יוֹשְׁבֵי בָהּ בֹּאֵא וּפְרַח לְבָנוֹן וְאַלְתִּפְסִיר אֱלֹאֵל יִמְשִׁי עָלַי טָאֵהֲרָה
וְלִם יַעֲתֲרִין פָּהוּ אֶקְרַב

(6) קִדָּאִם זִמְמָה מִן יִתְבַּת וּמִן יָקוּם פִּי שְׂדֵה נִצְבָּה חֲמִיתָה אֲנַעֲבַת מִתֵּל
אֱלֹנָאֵר וְאַלְסָכוֹר אֲנַתְקַצַּת מִנָּה

לְמָא דִּכְרַ צַּעֲבֹבָה הִדָּה אֱלִיִּים בְּמָא יִחְדַּת אֱלֵלָה פִּיה מִן אֱלֹלֵאזֵל
וְאַלְתִּנִּירָאֵת וְאַצְטִרָאֵב אֱלַעֲאֵלִם כְּקֹד וְתֵבֵל וְכָל יוֹשְׁבֵי בָהּ קָאֵל לְפָנַי וְעָמֹ
מִי יַעֲמֹד פַּעֲרָף אָנָּה לֹא תִבָּאֵת יִכּוֹן לְלַמְלוֹךְ וְאַלְגַּבְאֲבֵרָה וְאַלִּיהֶם אֲשֹׁאֵר
בְּקוֹלָה לְפָנַי וְעָמֹ מִי יַעֲמֹד לֹאנְהֶם אֶקוּא מִן אֲלִרְעִיָּה וְקֹד חֲמִתּוּ נִתְכָּה כְּאִשׁ
הוּא שִׁרָח בְּחִירוֹן אֶפֶס פִּנְעֵל חֲמִיתָה מִתֵּל אֱלֹנָאֵר אֱלִתִּי תִנְצֵב וְחִשְׁפִּשְׁף
נְמִיעַ מֵא תִלְחַק יַעֲנִי אֶפֶסֶת רַבִּי אֱלַעֲא וְעֻקְבַּתָּה תִפְנִי אֲלִרְשָׁעִים וְלֹא יִכּוֹן
לָהֶם תִּבָּאֵת כֶּךָ וּמִי יָקוּם בְּחִירוֹן אֶפֶס וּבְמָא קָאֵל אִיצָא עַל כֵּן לֹא יָקוּמוּ רְשָׁעִים
בְּמִשְׁפָּטַי וְקֹד וְהַצִּירִים נִתְצִיז מִקְּמִנִי הוּא אֶקוּא מִן הִדָּה אֲלִמְעִנִי וְיִשִּׁיר בָּהּ אֱלִי
אֲלַמְלוֹךְ אֱלִדִּי קָאֵל פִּיהֶם לְפָנַי וְעָמֹ מִי יַעֲמֹד אֱלִי הֵהֱנֵא דִּכְרַ עֻקְבֹּבָה
אֲלֹנִיִּים תֵּם קָאֵל

(7) גִּידִר רַב אֱלַעֲא לְמַחְצִין פִּי יוֹם אֲלִשְׂדֵה וְעֹאֲרָף אֲלִמְסַתְכִּנִּין בָּהּ
עֲרָף אָנָּה קִנּוֹא וְנִקֵּם וּבַעַל חֲמָה וְנוֹמֵר לְרִשְׁעֵי עוֹלָם וְאַמָּא אֲלִצְדִּיקִים
וְאַלְחִסִּידִים הוּא טוֹב וּמִמִּיִּב לָהֶם פִּמְעִנִי טוֹב הוּא אֲפִצְאֵלָה עָלַי מִן אִסְתַּכֶּן
בָּהּ כְּמָא יִכְלָצֵהֶם מִן אֶפֶסֶת אֱלִתִּי יִחְלָאֵה פִּי אֲלִרְשָׁעִים לֹאנְהֶם אִסְתַּכְּנוּ בָּהּ
וְעִבְדוּהָ וְלִם יַעֲבִדוּ גִירָה פִּקָּאֵל אֵן רַבִּי אֱלַעֲא הוּא טוֹב לְמַעֲזוֹ יִתְחַצֵּן אֲלֹאֲנִסְאֵן
בָּהּ פִּי זִמְמָא עֻקְבֹּבָה אֲלִרְשָׁעִים פָּהוּ עֲרָף מִן כֹּאֵן יִסְתַּכֶּן בָּהּ יִכְלָצֵה אִדּ הוּא חוֹקֵר
לֵב וּבּוֹחִין כְּלִיּוֹת יַעֲלֵם מִן אֲלִדִּין הֵם מִתְכַּלִּין עָלֶיהָ מַעֲתַקְדִּין לְדִינָה כְּקֹד וְהִיָּה
כָּל אִשְׁרֵי יִקְרָא בְּשֵׁם ה' יִמְלֹט² וְקָאֵל כִּי יוֹרֵעַ יִי דֶּרֶךְ צִדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים
תֵּאבֵד³

(8) וּבְנִרְף גִּאִיז אֲלִפְנָא יַעֲמַל פִּי מוֹזַעְהָא וְאַעֲדָאֵה יִכְלַב אֲלִטְלִמָּה
אֱלִי הֵהֱנֵא כֹאֵן יִתְכַּלֵּם עָלַי עֻקְבֹּבָה אֲלֹאֲכֵרָה לֹאֵהֵל אֱלַעֲאֵלִם בֹּאֲסֵרָה וּמִן
הֵהֱנֵא אֱלִי אֲכֹר סִפְרָה יִתְכַּלֵּם עָלַי גִּינְיָה וְחִדְהָא פִּקָּאֵל וּבִשְׁטָף עֲבֵר
יַעֲנִי וּבְנִרְף גִּאִיז יִשִּׁיר בָּהּ אֱלִי אֲלַעֲדוֹ יִנִּי אֱלִי גִינְיָה פֹאֲלִדִי יוֹעַם עֵן גִּינְיָה
אָנָּה כָּכָל קָאֵל אֵן הִדָּא אֲלִשְׁטָף אֱלִדִּי עֲבֵר עָלֵיהֶם הֵם מְלִכֵי הַצִּפּוֹן אֱלִדִּי

¹ Ps. i. 5.² Joel iii. 5.³ Ps. i. 6.

יִנְאוּ¹ אֵלַי כָּבֵל וַיִּכְרֹבוּנָהּ וּמִתְלַחֵם בְּשִׁטָּף עֶבֶר לֹאנָהֶם יִכְרֹבוּנָהּ כְּמֹא
 תִּכְרַב אֶל־אֲנָחָר אֶל־נָאֲרָפָה וְקֹל כָּלָה יַעֲשֶׂה טָקוּמָה יִרִיד בָּהּ אֵן רֶב
 אֲלַעָּא יַעֲמַל כָּלָה פִּי אַהֵל נִינְוָה עָלֵי יַד הַדָּה אֲלַשְׁטָף עֶבֶר וְקֹל וְאִוִּיבִיו
 יִרְדָּף חֲשָׁף יִרִיד בָּהּ אַהֵל נִינְוָה

(9) אִיס תִּדְבָּרוֹן מַע רַב אֲלַעָּא אֲלַפְנָא הוּ פֹּאעֵל לִיס תַּחְבַּת עֲלִיכֶם
 אֲלַשְׁדָּה דַּפְעִתִּין

קֹאֵל יֹא אַהֵל נִינְוָה אִי תִּדְבִּיר חָם לָכֶם מַע תִּדְבִּיר רַב אֲלַעָּא אַתְּטָוֹן
 אֲנֵה יִכְרַב בַּעֲזָן בִּלְדָּכֶם וַיִּתְּכִלֵּץ אֲלַבְּאִי לֹא בֵל אֲלַפְנָא הוּ פֹּאעֵל
 בָּכֶם לֹאנָה יִכְרַב גְּמִלָּה בִּלְדָּכֶם וַיִּפְנִיחָא וְלֹא תִטָּוֹ אֵן יִכּוֹן דִּלְךָ
 פִּי דַּפְעָאֵת כְּתִירָה בֵּל הִי פִי דַּפְעָה וְאַחַדְהָ תַּהֲלֹכֹן פִּלִּיס תְּקוּם עֲלִיכֶם
 מִדְּתִין אֲלַשְׁדָּה אֲלֹא פִי כְּרָה וְאַחַדְהָ תַּהֲלֹכֹן וְקֹאֵל מַפְסָד אֲכַר אִי שִׁי
 תִּדְבָּרוֹן יֹא אַהֵל נִינְוָה עָלֵי שַׁעַב רֶב אֲלַעָּא אַתְּטָוֹן אֲנֵה יַעֲמַל פִּי יִשְׂרָאֵל
 אֲלַפְנָא אוֹ תִטָּוֹן אֵן תְּקוּם עֲלֵיהֶם עֶרְה מִדָּה אֲכַרִי יַעֲנִי אֲנָהֶם יִגְּלוֹן
 עַן בִּלְדָּהֶם מִדָּה אֲכַרִי וְאַלְתַּפְסִיר אֲלֹאֵל אֲמִשִּׁי וְאַגֹּד נָטָאֵם

(10) פֹּאֵן אֵלַי אֵן תַּעֲזִירִי אֲלֹאֲשׁוּאךְ מִשְׁבָּכָהּ וּבִמְזֹאנָהּ מִמְּזוּנָן פִּנְיוֹ מִתֵּל
 אֲלַקֶּשׁ אֲלִיאֲבָם אֲלַבְּאֵל אֲלַנְפֹּאף

קֹאֵל יֹא אַהֵל נִינְוָה אֲדֹא בִלְנָתֶם אֵלַי נֹאחִיָּה פִי אֲדֹא יִשְׂרָאֵל וְעִרְתֶּם
 מִתֵּל אֲלֹאֲשׁוּאךְ אֲלַמְשִׁבְכָּהּ אֲלַמֹּדִיָּה דֹּאךְ אֲלוֹקַת תִּשְׁתַּעַל פִּיכֶם אֲלַנָּאֵר
 כְּמֹא תִשְׁתַּעַל פִּי אֲלַקֶּשׁ אֲלִיאֲבָם אֲלֹדִי הוּ כֹּאֲמַל אֲלַנְפֹּאף וְתַפְנִיָּה בִּסְרַעָּה
 וְלֹא יִבְקִי לָהּ גִּמְר כִּדֹּאךְ תַּפְנִיכֶם אֲפֹאֲתִי בִּסְרַעָּה לֹאֵן אֲלַשׁוּךְ לִיס פִּיָּה
 מִנְּפֹעַ בֵּל הוּ מֹוּדִי בֹּאֲלַנָּאֵר תַּחֲרָקָה וְתַחֲלָכָהּ וְכִדְלָךְ כֹּאֲנוּ מִלְּכִי אֲשׁוּר
 מֹוּדִיִּין וּמַפְסָדִין וְאֲדֹא גֹּאֲתָא עֲלֵיהֶם אֲפֹאֲתָא רַב אֲלַעָּא אַחֲרָקְתָּהֶם וְאַחֲלַכְתָּהֶם
 וְקֹל וּכְסָבָאֵם סְבֹאֲאִים יִרִיד בָּהּ אֲנֵה כְּמֹא מֹוּנֹן וְאַסְקוֹ לִלְאָמִם כִּדֹּאךְ
 יִסְקִיָּהֶם רַב אֲלַעָּא כּוּם תִּרְעָלָהּ וְהִיא אֲלַפְסוּק פִּי מִקְדָּם (so) וּמֹאֲחֹרָר
 וְהַכֹּדֹא יַעֲבֵר כִּי עַד סִירִים סְבֹוֲכִים אֲכִלֹּו קָשִׁשׁ יִבֵּשׁ

(11) מִנֵּךְ יִכְרַב מִדְּבָר עָלֵי רֶב אֲלַעָּא אֲלַבְּלֹא מִשִּׁיר בֹּאֲלַבְּחִרָהּ

קֹל מִמֵּךְ יִצָּא יִרִיד בָּהּ מִנֵּךְ יֹא נִינְוָה כְּרַגֹּו אֲלַמְּלוּךְ אֲלַמְּדָּרִין עָלֵי
 שַׁעַב רַב אֲלַעָּא בֹּאֲלַבְּלֹא וְאַלְהֵלֹאךְ פֹּאֵן כֹּאֵן עָלֵי נִינְוָה נַפְסָהּא יִשִּׁיר בָּהּ אֵלַי
 פִּיל מִלְךְ אֲשׁוּר וְתַנְלִת וְשִׁלְמָנָאֲסֵר וְסִנְחִרִיב וְאֵן כֹּאֵן עָלֵי כָּבֵל יִשִּׁיר בָּהּ
 אֵלַי מִלְּכִי קֶרֶן וְעֶרְה וְסִמְאָהֶם יוֹעִין בִּלְעֵל מִן אֲנִל מֹא טַלַּב סִנְחִרִיב אֵן

¹ B יִנְוֹן.

יתסלם ירושלים ותכלם כָּבֵל חֲרָפָה וְנֶאֱצָה ואן כאן עלי כָּבֵל פהו ישיר
בה אלי אִישׁ הָרוּחַ

(12) כֹּדִי קָאֵל רַב אֱלֵעָא אִדּוּ הֵם סְאֻלְמִין וְכֹדֵלְךָ הֵם כְּתִירִין וְכֹדֵלְךָ
אִנְהֵם אֲנַקְטֵעוּ וְנֶאֱזוּ וְאִשְׁקִיתְךָ לֹא אִשְׁקִיד אֲבִדָא

למא וצף מא גרי עלי אהל נִינְוָה מן נהה שררהם ואראדהם¹ באלשך
לְיִשְׂרָאֵל בִּשְׂרַיִשְׂרָאֵל בְּמֵא יִטִּיב נְפֻסָּהֶם וּיְצַבְרוּ עֲלֵי מֵא יִגְרִי עֲלֵיהֶם
וְנִעַל דִּלְךָ פָּצַל בְּרֵאסָה פִקָּאֵל כֹּדִי קָאֵל רַב אֱלֵעָא לָכֵם יֵא יִשְׂרָאֵל אִדּוּ
רֵאיתֶם אֵהֶל נִינְוָה סְאֻלְמִין יַעֲנִי הָאֲדִין מִטְמַאֲנִין וְכֹדֵלְךָ הֵם כְּתִירִין אֱלַעְדֵּד
פִּלֵּא יְהוֹלְכֶם דִּלְךָ לֵאנְהֵם סִינַקְטֵעוּ מִן מַלְכֵּהֶם וַיּוֹל נִירָהֶם מִן עֲנַקְךָ וְאֵלֹדִי
אִשְׁקִיתְךָ בִּידֵהֶם זִמָּן טוֹיֵל פִּלִּים אִשְׁקִיד מִן בַּעַד הָדָא עֲדָף פִּי הָדָא אֶלְפָסוֹק
אֵן אֵהֶל נִינְוָה יִמָּד לָהֶם זִמָּן יִכּוֹנוּ פִּיה סְאֻלְמִין לֹא עֲדָו יֵאֲדִיחֵם וְלֹא אֶפְתָּא
אֱלֵלָה עֲלֵיהֶם וְמַע דִּלְךָ כְּתִירִין אֱלַעְדֵּד וְאִדָּא גֵא עֲלֵיהֶם יוֹם אֶפְתָּקֵאֵד רַב אֱלֵעָא
אֲנַקְטֵעוּ אֲנַקְטֵאֵע לֹא יִבְקֵא לָהֶם אַחֵר וְקֹד וְכֵן גִּנְזוּ יִרִיד בַּה אִנְהֵם כִּמָּא כֵּאֵן
אֶקְבֵּאלֵהֶם מִתְנַאֲי כֹדֵאֵךְ יִכּוֹן אֲדִבְאֵרֵהֶם מִתְנַאֲי וְקֹד וְעֵבֵר יִרִיד בַּה יִנֹּחַ
הָדָא אֲלִנִּיר אֲלֹדִי לָהֶם עֲלֵי אֶקְרֵאֵב יִשְׂרָאֵל וְנִירָהֶם פִּקֵּד עֲדָף הֵלֵאכֵהֶם
וּבִטְלָאֵן דֹּלְתֵהֶם תָּם קָאֵל וְעִנִּיתְךָ לֹא אֶעֱנֵךְ עוֹד פַּעֲדָף אִנְה לֹו עֵאֵד יִשְׁקִי
יִשְׂרָאֵל מִן בַּעַד דִּלְךָ כִּמָּא אִשְׁקֵאֵהֶם פִּי אֲלִנְלוֹת

(13) וְאֵלֵאֵן אֲכַסֵּר קוֹבָה מִן עֲלִיך וְרִבְאֻטְךָ אֲבַתֵּר

עֲדָף אִנְה יִכַּסֵּר אֲלִנִּיר אֲלֹדִי לָהֶם עֲלֵי אֶקְרֵאֵב יִשְׂרָאֵל אֲלֹדִי אִסְתַּעְבְּדוּהֶם
וַיּוֹדוּ אֵלֵיהֶם אֲלִכְרָאֵן פִּתְבַּטַּל עֲמַל אֲלִכְרָאֵן וְאֲלִנְהֵאֲבִדָּה אֲלֹדִי יִסְתַּאֲדוּ
אֲלִכְרָאֵן מִן יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲזִירוּ אַחֲרָאֵר

(14) וַיֹּאמֶר עֲלִיך רַב אֱלֵעָא לֹא יִנֹּרַע מִן אִסְמֵךְ אֲבִדָא מִן בֵּית
מַעְבֻּדְךָ אִקְטַע אֲלִמְנָחוֹת וְאֲלִמְסַבּוֹךְ אֲנִעַל קִבְרֵךְ לֵאנֵךְ סַכַּפַּת

בַּעַד אֵן בִּשְׂרַיִשְׂרָאֵל בִּאֲלִכְלָאֵן מִן אֱלַעְבֻּדְיָה עֲדָף מֵא יִכּוֹן מִן הָדָא
אֲלִמְלֵךְ אֲלִמְדוּי פִּקָּאֵל סִיאֲמֵר רַב אֱלֵעָא עֲלִיך יֵא יַעֲזֵן בְּלִיעַל תָּם שִׁרְח
אִי שִׁי יֹאמֵד עֲלֵיה פִּקָּאֵל לֹא יִנֹּרַע מִשְׁמֵךְ וַיִּרִיד בַּה קִטַּע דִּכְר דִּרְיָה
מִלְכֵי אֲשֹׁר פֵּאֵן כֵּאֵן עֲלֵי זִמָּן עֵבֵר פִּהוּ מֵא קִטַּע רַב אֱלֵעָא דִּרְיָה
סִנְחִרִיב וְכִרְב בִּלְרָה חֲתִי אֲנַקְטֵע פִּסְל וּמִסְכָּה מִן בֵּית מַעְבֻּדָּה וְקֹד
אֲשִׁים קִבְרֵךְ יִנֹּחַ אִנְה אִשְׁאֵר בַּה אֲלִי סִנְחִרִיב אֲלֹדִי קִטַּל פִּי בֵּית נִסְרֹךְ
אֲלֵהִיו: וַיִּמְכֵּן אִנְה דָּפֵן תָּם וַיִּנֹּחַ אִנְה אֲרֵאֵד בַּה אֵן אֱלַעְדוּ יִטְפֵּר בְּמִלְכֵי

¹ ואראדהם B.

² 2 Kings xix. 37.

אֲשׁוּר וַיִּקְחֵם פִּי בֵּית מַעְבֹּדָהֶם כִּמָּא קַתֵּל נְבוּכַדְנֶצַּר יִשְׂרָאֵל פִּי בֵּית יִי
 כְּקֹ וַיִּהְיֶה בְּחֹרֵיהֶם בְּחֶרֶב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם¹ וְאֵן כֹּאן עָלֵי קֶרֶן זַעֲרָה פִּישִׁיר
 בַּה אֵלֵי מַלְכֵי כְּבָל אֲשֶׁר הֵם מִכְּנֵי קֶדֶר מִכְּנֵי אִישׁ הָרוּחַ עַל כֵּן אָמַר
 לֹא יִזְרַע מִשְׁמָךְ עוֹד כְּקֹ הִכְיֵנו לְפָנָיו מִטְבָּה² וְקֹ וּמִבֵּית אֱלֹהֵךְ יִשִּׁיר בַּה
 אֵלֵי בֵּית תְּפִלָּתָם אֱלֹדֵי יַחְנוּ אֵלֵיהֶם בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה וְקֹ אַכְרִית פֶּסֶל וּמִסְכָּה
 יִשִּׁיר בַּה אֵלֵי אֱלֻלָּמִים אֱלֹתֵי הֵם חֵם וְקֹ אֲשִׁים קִבְּרָךְ יַחְתַּמֵּל אֵינָא אַנְה יִשִּׁיר
 בַּה אֵלֵי אֱלֻקַּת אֱלֹדֵי יַחְנוּ הַחֹזְנִים וַיִּקְמוּ עֲלֵיהֶם זְרוּעִים וַיִּהְרָסוּ וְלֹא
 יִעֲזֹבוּם לָבוֹא אֶל מִקְדָּשָׁם לְהַתְּפִלֵּל שֵׁם יְהוָה וְשֵׁם יִקְבְּרוּ וְהַנְּשָׂאֲרִים
 יִנְסֹו וַיִּנְגְּדוּ כָּבֶת כִּי מִפְּנֵי חֶרְבוֹת נָדְדוּ מִפְּנֵי חֶרֶב נְמוּשָׁה וּמִפְּנֵי קִשְׁת
 דְּרוֹצָה וּמִפְּנֵי כְּבֹד מִלְחָמָה³ וְקֹ כִי קְלוֹת יִרֵד בַּה אֵן כִּסְפָּת פִּי הוּא
 אֱלֻזְמָן בְּדֵל מֵא כֹאן לֶךְ כְּבוֹד וְהֶרֶד

II (1) הוּא עָלֵי אֱלֻנְבָאֵל רְגֵלִי מִבְּשַׁר מִסְמַע אֱלֻסְלָאמָה חֲנִי יֵא יְהוּדָה
 חֲנוּךְ וּזְעִי נְדוּרָךְ פֶּאן לִים יַעֲבֹר פִּיךְ צֹאחֵב אֱלֻבְתָּרִיָּה כֹלָה אֲנַקְטַע
 לְמֵא וְזַף וְאֲכַבֵּר בְּהִלָּאךְ יִנְיָה בְּשַׁר בַּעֲמָאֲרָה אֱלַקְרֵם וְאַלְחָךְ אֵלֵיהֶם
 פֶּאֱלֹדֵי יַפְסֹר וְצֹהָ עָלֶיךָ יִי עָלֵי זִמָּן עָבֵר יַפְסֹר הִנֵּה עַל הַהָרִים רְגֵלִי
 מִבְּשַׁר עָלֵי זִמָּן יַחְקִיחוּ לֹאן מֶלֶךְ מֶלֶךְ אֲשׁוּר כֹּאן קֶד חֲאֲצֹר בִּלְד יְהוּדָה
 וִירֻשָׁלַם וּבְטֵל אֲלַחָךְ פֶּקָאֵל הוּא עָלֵי נְבָאֵל יְהוּדָה רְגֵלִי מִבְּשַׁר אֱלֹדֵי
 וְנָה בַּה יַחְקִיחוּ עָה לֹאן מֶלֶךְ מֶלֶךְ אֲשׁוּר קֶד חֲאֲצֹר בִּלְד יְהוּדָה
 וִירֻשָׁלַם וּבְטֵל אֲלַחָךְ פֶּקָאֵל הוּא עָלֵי נְבָאֵל יְהוּדָה רְגֵלִי אֱלֻמְבְּשַׁר אֱלֹדֵי וְנָה
 בַּה יַחְקִיחוּ וְהוּ יִנְאֹדִי בִּאֱלֻסְלָאמָה וַיִּקּוֹל קֶד פְּרִיג אֱלֻלָּה עֲנַכֵּם יֵא יְהוּדָה
 פַּחְנוּ אֵלֵי אֱלַקְרֵם וְאֻפּוֹ נְדוּרְכֵם אֱלֹתֵי נְדֻרְתִּימֹוּהָ לָרַב אֲלַעָא פִּלִּים יַעֲאֹד
 יִנּוּ בְךָ לֹא מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְלֹא נִירָה מִן עֲבִידָה וְעַסְכְּרָה לְקֹ לָכֵן בַּה אָמַר יִי
 אֶל מֶלֶךְ אֲשׁוּר אֲשֶׁר לֹא יָבוֹא אֶל הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא יוֹרֵת שָׁם חֵין⁴ וְקֹ כֹלָה
 נִכְרַת יִרֵד בַּה הִלָּאךְ עַסְכֵּר מֶלֶךְ אֲשׁוּר כְּקֹ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ יִי וְנָה בְּמַחְנֶה
 אֲשׁוּר וַיִּזְעֵק וְאֵלֵי יַפְסֹר הוּא אֱלֻקְצָה עָלֵי כְּבָל יַעֲלֵל הִנֵּה עַל עַל הַהָרִים
 עַל זִמָּן עֲתִיד וְקֹ כִי לֹא יוֹסִיף עוֹד לְעַבֵּר כֶּף בְּלִיעַל יִרֵד בַּה אֵן הוּא
 אֱלֻבְלִיעַל יִכְרֵן מִנֶּךְ וְלֹא יִנּוּ בְךָ כִּמָּא קָאֵל פִּי יִשְׁעִיהוּ עָה עֲגִירֵי עֲגִירֵי
 לְבָשִׁי עֲוֹךְ צִיּוֹן⁵ וְנָה מִיִּהְרֹו בְּנִיף מִהֶרְסִיף⁶ וַיִּזְעֵק

¹ 2 Chr. xxxvi. 17.² Isa. xiv. 21.³ Ibid. xxi. 15.⁴ Ibid. xxxvii. 33.⁵ Ibid. lii. 1.⁶ Ibid. xlix. 17.

(2) צעד אלמבֹּר על ונהך אחזראו אלחצאר דירב אלטריק קִי
אלמתנין אִיד אלקוה נִא

אכתלף אלנאם פי תפסיר הוא אלפֶסוק פמנהם מן פֶסרה על נִינֶה
ומנהם מן רֶה אלי יְהוּדָה פאלדי פֶסרה על יְהוּדָה קאל יְהוּדָה קד צעד
הזה אלמִפִּיָּן יעני בה סִנְחָרִיב וסמאה מִפִּיָּן מן אנל אנה אנלי יִשְׂרָאֵל
ובדרהם וקֹד על פִּנְיָ יריד בה יְרוּשָׁלַם [וקֹד נְצוֹר מְצוּדָה ישירבה אלי
מחאצרה ירושלים]¹ וקֹד צִפָּה דֶרֶךְ חֻזַּק מִתְּנִים הו על טריק אלבשארה קאל
דירב יא יְהוּדָה על טריק חתי חסתעלם מא פעל אללה בעסכר אלעדֹ
וקֹד חֻזַּק מִתְּנִים יריד בה קוה רב אלעֶא לִיְהוֹקִיָּהוּ וְלִיְהוּדָה פי דלך אלזומאן
במא כלצהם מן סִנְחָרִיב יפעל מעה דלך אלמעני אלעטִים חתי כְּרֶג
כברה פי אלפאק חתי וְנָה אליה מֶלֶךְ בְּבַל הדאיי כֶּךְ בַּעַת החיא שִׁלַּח
מִדֶּרֶךְ בִּלְאָדִין² ובדלך גל מקדארה ענד כל אלגוֹים כקֹד יְנִישָׁא לְעִינֵי כָל
הגוֹים מִאַחֲרֵי כֵן³ ואלדי פֶסֶר עָלָה מִפִּיָּן על נִינֶה פֶסֶר על אלעדֹ
אלדי יגרי אלי נִינֶה ויכרבהא ויבֹדֵר אהלהא פקאל נְצוֹר מְצוּדָה פערף
אנה יחאצרהא וקֹד צִפָּה דֶרֶךְ יחתמל תפסירין אחדהמא הו קול ללעדֹ
עלי טריק ושֹׁד מתנין וחארב נִינֶה ואדא דכלת פי אלחרב אִיד אלקוה
נִא פאן אללה יטֶפֶר בהא ואלתאני קול נִינֶה על טריק אלהו בהא
פקאל דירב יא מלך נִינֶה ושֹׁד מִתְּנִיךְ ואִיד אלקוה ואכְרֶג אלי אלחרב
מא לך גלסת פי אלחצאר ולא תלקא אלעדֹ

(3) פאן רנע רב אלעֶא מע אקתדאר יעקב כאקתדאר יִשְׂרָאֵל אלֶאן
אקלבוהא אלמקלבין ואפסדו עבראנאתהם

אלדי פֶסֶר עָלָה מִפִּיָּן על יְהוּדָה קאל יא יְהוּדָה חֻזַּק מִתְּנִים אִמִּין כֶּח
לֶאן רב אלעֶא רנע מע יְהוֹקִיָּהוּ אלדי הו גֶּאֹן יעקב מתל מא כאן מע
מִלְכֵי בֵּית דָּוִד קבל הוא אלוֹקת וקֹד פי בְּקָסוֹם בְּקָסִים ישיר בה אלי
אהל נִינֶה אלדי גִּזְתָּהֶם אלעאדא וכרבת בלדהם פערף אן דולה יְהוֹקִיָּהוּ
תחבת ותקוא ואן ארץ אִשׁוּר תכרב ויסקט מלכיהם ואלדי פֶסֶר עָלָה מִפִּיָּן
עלי אלעדֹ אלדי יני אלי בְּבַל נעל כי שֶׁב יי מנתטם אלי הנה על הָהָרִים
פקאל יא יְהוּדָה חֲנִי וּפִי נְדוּרָךְ פאן קד רנע רב אלעֶא באלמעונה מע
אלמִשְׁנָה אלדי הו גֶּאֹן יעקב כמא כאן יעין יִשְׂרָאֵל פי אלזומאן אלקדים

¹ Not in A.² 2 Kings xx. 12.³ 2 Chr. xxxii. 23.

וקוֹ כִּי בִקְקִים בִּקְקִים יִתְחַס אֵלֵי עָלָה מִפִּינָּה פַּעֲרָף אֵן אֶלְמַפִּינָּה יִקְלַב
בְּלִדְהֶם וִיתֻלֵּף אֶשְׁנָאֲרָהֶם

(4) תֵּרַם גְּבֻאֲבֵרְתָּה אֲדִים אֲנֹאֲמִי דֹּו קֹוֶה מִקְרַמְזִין בְּנֹאֲר אֶלְמִשְׁאֲעֵל
אֶלְמוֹכֵב פִּי יוֹם אֶסְתַּעַדְאֲדָה וְאֶשְׁנָאֲרָה אֶלְשֶׁר־כִּין אֶסְדְּרוּ

תֵּרַם מִאֲדָם אֲדִים מִתֵּל עֹזֹוֹת אֵלִים מִאֲדָמִים¹ וּפִסְרַת מִתְּלַעִים
מִקְרַמְזִין מִתֵּל אֲמָנִים עָלֵי תוֹלַע² וְהִרְגַּמְת פְּלִדוֹת מִשְׁאֲעֵל מִתֵּל לְפִידוֹת
מִתֵּל שְׁלֶמָה שְׁמִלָּה וְתִרְגַּמְת הִרְעֵלוּ אֶסְדְּרוּ מִתֵּל כּוֹס הִתְרַעְלָה³ וּצָף פִּי
הוּא אֶלְפִסּוֹק זֶה הוּא אֶלְעִסְכֵּר אֶלְדִּי יִנִּי אֵלֵי נִינְוָה פּוּצָף אֵן גִּלְד אֶלְתֵּרַם
אֲדִים אֶלְדִּי לֹא יַעֲמַל פִּיה אֶלְחֲדִיד וּצָף לְבִאֲסָהֶם אִנָּה חֲדִיד קִרְמִזִּי וַיִּשְׁבֵּה
אִנָּה אֲדִים וְקוֹ בֹּאֵשׁ פִּלְדוֹת יִנּוּ אִנָּה עָלֵי טֹאֲהֲרָה אֵן נִפְאֲטִין כִּמָּא יִכּוֹן
מִע אֶלְעִסְכֵּר וַיִּנּוּ אִנָּה⁴ עָלֵי טִרִיק אֶלְתִּמְחִיל וַיִּרִיד אֵן בֵּה מוֹאֲכִבָּהֶם
מִמֵּלוּ מִן אֶלְסִלָּח מְגָלִי אֶלְדִּי יִקְדָּה⁵ מִתֵּל מִשְׁאֲעֵל אֶלְנֹאֲר וְקוֹ וְהִבְרָשִׁים
הִרְעֵלוּ יִחְתַּמֵּל אִנָּה יִשִּׁיר בֵּה אֵלֵי אֶלְרִמָּאֵח יַעֲנִי אִנָּהֹא אֶסְדֵּרַת מִן
אֶלְסֵם חֲתִי אֹדָא לְקִית אֲנִסָּאן קִתְּלַתָּה לְלֹקֶת וַיִּנּוּ אֵן יִכּוֹן לֵה תֹאוּל
וַיִּרִיד בֵּה אֵן אֶמְרָא נִינְוָה אֶסְדְּרוּ עֲנִד מָא קָרֵב אֶלִּיהֶם הוּא (so) אֶלְעִסְכֵּר
וַיִּנּוּ אִנָּה יִשִּׁיר בֵּה אֵלֵי אֶמְרָא אֶלְעֲדוֹ וַיִּכּוֹן תִּפְסִיר הִרְעֵלוּ טָנּוּ אִנָּהֹא
חֲשַׁתֵּק מִן וְהִרְעֵלוֹת אֶלְתִּי הִי גִלְאֲגֵל וְקִד פִּסְרָה קוֹם סָף רָעַל⁶ טִסְת
אֶלְטִנּוּ

(5) פִּי אֶלְאֻזְקָה יִתּוֹסּוּסוּ רִכְבָּב אֶלְמוֹכֵב יִפִּיצוּן פִּי אֶלְרַחֲאִבָּאֵת וְקִיל
יִתְכַּשְׁשׁוּן יִהְיוּ מִנְאֲטֵרָהֶם מִתֵּל אֶלְמִשְׁאֲעֵל מִתֵּל אֶלְבֵּרֵק יִחֲאֲצִרוּן
עֲרָף אֵן אֶלְעֲדוֹ יִפְתַּח אֶלְבִּלְד וַיִּתּוֹסֵט אֻזְקָתָהֶם וְאֶסוֹאֲקָהֶם וְאִנָּהֶם יִכּוֹנוּ
מִתֵּל אֶלְמוֹסוּסִין לֹא יִבָּאֲלוּ אִי שִׁי יַעֲמֵלוּ מִן חֲנֻקָּהֶם עָלֵי אֶחָל נִינְוָה וְקוֹ
יִשְׁתַּקְשַׁקוּן יִרִיד בֵּה אִנָּהֶם יִפִּיצוּ פִּי אֶלְרַחֲאִבָּאֵת כִּמָּא יַפִּיץ אֶלְמָא מִן
אֶלְבִּיר וַיִּשְׁתַּקֵּן מִן וְהִשִּׁיקוּ הִקְבִּים וְאֶלְדִּי פִסְרָה יִתְכַּשְׁשׁוּן פִּסְרָה מִן מוֹצֵעָה
וְקוֹ וּמִרְאִיָּהוּן כֻּלְּפִידִים יִרִיד בֵּה אֵן וַנְּוָהֶם תּוֹקֵד כִּמָּא תּוֹקֵד מִשְׁאֲעֵל אֶלְנֹאֲר
אֶלְמִפּוּעָה וְקוֹ בִּבְרָקִים יִרְצִעוּ כִּפָּה חֲצִאֲרָהֶם מִתֵּל אֶלְבֵּרֵק

(6) יִדְכֵּר אֶנְלָאָה יִנְעֲתֵרוּ פִּי סִירָאֲנָהֶם יִסְרְעוּ אֵלֵי סוֹרָהָ וַיִּרְתֵּב אֶלְמִטְלִל
הוּא אֶלְפִסּוֹק יִחְתַּמֵּל אִנָּה מִקּוֹל פִּי אֶלְעֲדוֹ וַיִּחְתַּמֵּל אִנָּה מִקּוֹל פִּי אֶחָל נִינְוָה
פֹּאדָא פִּסְרָה עָלֵי אֶלְעֲדוֹ יִקָּאֵל אֵן הוּא אֶלְמַפִּינָּה אֹדָא הוּא תּוֹסֵט בְּלִד נִינְוָה
וּדְכֵל אֶסוֹאֲקָהָ וּרְחֻאֲבִאֲתָהָ יִדְכֵּר אֶנְלִי נִינְוָה פִּיקוּל אֵין אֶלְאֲמִיר אֶלְפִּלָּאֲנִי

¹ Ex. xxv. 5. ² Lam. iv. 5. ³ Isa. li. 17. ⁴ From אֲדִים missing in A.

⁵ B יִקְדָּה.

⁶ Zach. xii. 2; B רָעַל.

וְאִין אֶלְקַאִיד אֶלְפִּלַּאנִי אֶלְדִּי כֹאנַת אֶכְבֹּאֲרֵהָא תְּהוֹלֵנָא וְתַפְּעֵנָא וְקוֹ יִבְשִׁילֹ
 בְּהִלְכָתָם יִרִיד בָּה אֵן הִזָּה אֶלְעַסְכֵּר יִנְעֵתְרוּ פִי סִירָהָם¹ מִן כְּתֵרָה אֶלְקֵתְלָא²
 נְטִיר קוֹ פִי מֵא בְּעַד יִבְשִׁילֹ בְּנִיָתָם וְקוֹ יִמְהֵרוּ חוּמָתָה יִרִיד בָּה אִנְהֵם
 יִסְרְעוּ אֵלֵי סוּרָהֵם חֲתִי יִצְבֹּטוּן אֶלְבִּלְד יִטְלְבוּ בְּדִלְךְ אֵן לֹא יִנְפֹלֵת מִנְהֵם
 אַחַד וְקוֹ וְהִכֵּן הִסְכֵּבָה קִיל אִנְהָ יִרִיד תִּרְתִּיב אֶלְסִלָּאֵח עֲלֵי שְׂרַפְּאֵת אֶלְסוּר
 וְקִיל אִנְהָ יִרְחֵב קַאִיד וְתַחַתָּה קוּם חֲתִי יִצְבֹּטוּ אֶלְבִּלְד וְאֶלְדִּי יִפְסֹרָה עֲלֵי
 אַהֵל בְּנִיָה קַאֵל יִזְכֵּר אֶגְלָאֵה אֶלְקוּאֵד וְאֶלְרוּסָא וּמַעֲנָאֵה אִנְהֵם יִגְמְעוּ אֶגְלָאֵהֵם
 חֲתִי יִדְבְּרוּ וִירְתֵּבוּ³ אֶלְעַסְאֶכֶר חֲתִי יַחְאֲרְבוּ אֶלְעֵדוֹ וּמִן כְּתֵרָה דְּהִשְׁתַּהֵם יִנְעֵתְרוּ
 פִי מִשִּׁיתָהֵם וְיִסְרְעוּ אֵלֵי סוּר אֶלְבִּלְד וְיַעֲלֵקוּ אֶלְסִלָּאֵח עֲלֵי אֶלְסוּר יִטְלְבוּ
 יַחְאֲרְבוּ אֶלְעֵדוֹ כֹּאֲנָה זָכֵר פִי מֵא תַקְדָּם אֶלְעֵדוֹ וְזִיּיָה וְזָכֵר פִי הִיא אֶלְפִסְסוּק
 אֵן אַהֵל בְּנִיָה יִסְתַּעֲדוּ לִמְחֹאֲרֵבָהּ וְאִזָּא פִסֶּרֶת יִזְכֵּר אֶדִּירֵי עֲלֵי אֶלְעֵדוֹ
 יְכוּן תַּפְסִיר מִנְתַּמֵּם

(7) אַבּוּאֵב אֶלְאִנְהָאֵר אִנְפֹתַחַת וְאֶלְהִיכֵל תַּפְתָּת

קוֹ שְׁעֵרֵי הִנְהָרָת יִשִּׁיר בָּה אֵלֵי אֶלְדְּרוּב אֶלְדִּי תַפְתָּת אֶלְדִּנְלָה פַּעֲרָף אֵן
 אֶלְעֵדוֹ פֹתַח אֶלְבִּלְד וְקוֹ וְהִיָּכֵל נְמוֹג יִרִיד בָּה סִכָּאן קַצֵּר אֶלְמִלוּךְ אִנְכִסֶּרֶת
 קְלוּבָהֵם כִּמָּא קֵדָם אֶלְעֵדוֹ וְלֹם יִמְכְּנֵהֵם אֵן יַחְאֲרְבוּ
 (8) וְאֶנְצֵב גְּלִיָּת וְאֶצְעֵדֶת וְנֹאֲרֵהָא סַאִיקָהָא כְּצוֹת אֶלְחִמָּאֵם מִרְפַּפָּאֵת עֲלֵי
 קְלוּבָהֵן

לִמָּא קַאֵל וְהִיָּכֵל נְמוֹג וְצַף אִי שִׁי יַעֲמֵל אֶלְעֵדוֹ בְּאֶלְמִלְך פַּעֲרָף אֵן אֶלְמִלְך
 יִנְצֵב יַעֲנִי יִצְלַב אִי יִרְצֵ פִי אֶלְאֲרִיץ אִו יִנְצֵב וְיִרְשֵׁק בְּאֶלְסִהָאֵם וְעֵרָף אֵן
 אֶלְסִתֵּה גְלִיָּת וְקוֹ הוּעֵלְתָה יִרִיד בָּה אִנְהָא אֶדְכָּלֵת בִּלְד אֶלְעֵדוֹ וְקוֹ וְאֶמְהוּתָּהָ
 מְנִהְגוֹת יִרִיד בָּה נֹאֲרֵהָא סַאִיקָאֵת לֵהָא פִי אֶלְטֵרִיק לֹאֲנָהָ כֹאנַת מִדְּלָלָה
 מִרְפָּהָ לֹא נִסְתָּה כֶּף רִנְלָה הִצֵּג עַל הָאֲרִיץ יַחְתָּאֵן אֵן יִסּוּקוּהָא קִלִּיל קִלִּיל
 וְהִי חֲמִשִּׁי מִשְׁבָּאָה בְּאֶלְנוֹת וְיִצְרֵבֵן עֲלֵי קְלוּבָהֵן וְקַאֵל מַפְסֵר אֶכֶר אֵן וְהִצֵּב
 אֶסֶם אֶלְמִלְך וְקַאֵל מַפְסֵר אֶכֶר אִנְהָ אֶסֶם אֶלְסִתֵּה

(9) וְיִנְיָה מַתֵּל בִּרְכָה מֵא מִן אֶלְזִמָּאֵן אֶלְקִדִּים הִי וְהֵם הָאֲרִבִּין אֶקְפוּ
 אֶקְפוּ וְלִים מַתָּה

בְּעַד אֵן אֶזְכֵּר בְּמֵא יְכוּן מִן אֶלְסִתֵּה רִנְעֵ יִזְכֵּר יִסְאֵר אֶלְבִּלְד וְזָרוּג אַהֵלָהָ
 מִנְהָא פַקַּאֵל אֵן בִּלְד בְּנִיָה יִשְׁבָּה בִּרְכָה אֶלְמָא אֶלְמִלָּאֵנָה מִן אֶלְנָאֵם וְאֶלִּיסָאֵר

¹ סִירָהָם B.

² אֶלְקֵתְלָה A.

³ יִרְתֵּבוּ וִירְתֵּבוּ B.

וְקֹדֶם מִיָּמֵי הָיָא יִרִיד בַּה אַנְהָא כִּאֲנַת בַּהֲדָה אֲלִצוּרָה מִן אֲלוֹמָאן אֲלֻקְדִּים
 חֲמֵ עֲדָף מָא יִכּוֹן מִנְהֶם פִּקְאֵל וְאֵהֲלֵהָא פִּי הָדָא אֲלוֹקַת הָאֲרִבִּין עָלֵי וְנוֹהֶהֶם
 וַיִּצִיחוּ בַּעֲן לְבַעֲן אַקְפוּ וְאִסְפוּ וְלִים יִרִיד וְאַחַד מִנְהֶם וְנָהָה אֵלַי אֲלֵאכֶר לֹאן
 קְלוּבֵהֶם דִּאֲבַת מִן הִיבָה אֲלַעֲדֹ

(10) אַנְהָבוּ אֲלַפְצָה אַנְהָבוּ אֲלֹהֶב וְלִים חַד לְלֵאסְתַּעֲדָד גְּלִיל מִן
 כָּל אֱלֹהֵי אֲלַחְמֵנִי

קֹדֶם בְּזֹד כְּסָף הוּ קָלִיל אֶל עֲדוּ פִּקְאֵל מָא דֹאם אַהֵל נִינְוָה קֹד הָרִבּוּ קֹד
 תַּמְכַּנְתֶּם מִן אֲלֵנָהב פִּאֲנָהבוּ אֲנָל אֲלֵאֲשִׁיא אֲנָל אֲלַפְצָה וְאֲלֹהֶב אֲלֹדִי מֵאֵל
 לְבִיב וְחֲלִי וְקֹד וְאִין קְצָה לְתַכְכְּנָה יִשִּׁיר בַּה אֵלַי אֲלֵסְלֵאח אֲלֹדִי תַסְתַּעֲדָה
 אֲלַמְלוֹךְ וְקֹד כְּבֹד יִשִּׁיר בַּה אֵלַי אֲלֹנְוָהֶר וְאֲלֹבּוּ אֲלַמְרַתְפַּעָה וְקֹד מְכָל
 כְּלִי חֲמָדָה יִשִּׁיר בַּה אֵלַי כָּל אֱלֹהֵי פַעֲדָף אֵן נָהָב נִינְוָה שִׁי עוּזוּ נַפִּים לֵאנָה
 בְּלֹד אֲלַמְלוֹךְ וְאֲלַתְנָאֶר

(11) בִּאִירָה וּמְבוּרָה וּמְבִלְקָה וְקִיל וּמִנְקִלְבָה וּמְקִלוּבָה וְקִלְבּ דֹאִיב וְאַנְחִלְאֵל
 אֲלִרְכָּב וּמִכְיָן פִּי כָל אֲלַמְתַּנִּין וְוָנָה כֻּלְהֶם נְמַעָה סְכָאֵם אֲלֻקְדֹר

וְצַף כְּרָאֵב אֲלִבְלָאֵד בְּקֹד בּוֹקָה וּמְבִקָּה פַעֲדָף אֵן אֲלֻרְסֵאֲתִיק וְאֲלִצִּיאַע
 תַּצִּיר בִּאִירָה כְּרָאֵב מִן עֲדָם אֲלֵנָאֵם אֲלַעֲאֻמְרִין לֵהָא וְעֵנָהָ קֵאל בּוֹקָה
 וְכֹדֶלְךְ אֲלַמְדֹן אֲלַחְצִינָה תַצִּיר מְבִקָּה וּמְבִלְקָה¹ אֲלֵאֲבֹאֵב יַעֲנִי מַפְתַּח[א] ת²
 אֲלֵאֲבֹאֵב אִין עֲבֵר לְשֵׁב חֲמֵ וְצַף חֵאל אַהֵל נִינְוָה אֲלֵהָאֲרִבִּין פַעֲדָף אֵן
 קְלוּבֵהֶם חֲדוּב מִן אֲלַפּוּע וְרְכָבָהֶם תַנְחַל מִן אֲלֻקָה וְאֲלַמְכִין פִּי חֲקוּיָהֶם
 פִּלָּא יִמְכַנְהֶם יִחְאֲרִבוּ יֵלָא יִהְרִבוּ הָרִבּ מִנְפִּלַת אֲלֵא יִרְכָהֶם אֲלַעֲדֹ וְיִקְתַּלְהֶם
 וְקֹד וּפְנִי כָלֶם קְבָצוּ פִּאֲרֹר יִרִיד בַּה אַנְהָם יִנְמַעוּ סְכָאֵם אֲלֻקְדֹר וַיִּסְכְּמוּ
 וְנוֹהֶהֶם עָלֵי מָא נֹזֵל בַּהֵם

(12) אִין מֵאֹוִי אֲלִסְבָּאֵע וּמְרַעָאָה³ הוּ לְלַעֲרָאֲנִמָּה אֲלֹדִי מְצִי אֵלַי חֲמֵ
 אֲלִסְבַּע וְאֲלִלְבוּ וְנָרוּ אֲלֵאֲסֹד וְלִים מְקִלָּק

(13) סַבַּע מַפְתֵּרִם בְּמִקְדָּאֶר נִרְאָה וּמִכְנֶק לְלִבּוֹאֲתָה יִמְלֵא חֲקֵבָה
 מִן אֲלַפְרִיסָה וּמוֹאֲטָנָה פְרִיסָה

בַּעַד אֵן וְצַף מָא יִגְרִי עָלֵיהָ אֲכֹד יִצַּף כִּיף כִּאֲנוּ פִּי וּמָאן קֵבֵל דִּלְךְ
 פִּקְאֵל עָלֵי מְרִיק אֲלַתְעַנְב מִן נָהָה נִינְוָה אֲלֹדִי כִאֲנַת עֵאֲמֵרָה חֲמֵ צֵאֲרַת
 בּוֹקָה וּמְבִקָּה וּמְבִלְקָת פִּקְאֵל אִין מוֹטֵן אֲלִסְבָּאֵע אֲלַמְפַּתְרָסָה אֲלֹדִי לֵם

¹ מְבוּרָה וּמְבִלְקָה B

² מַפְתַּח B

³ מְרַעָאָה A B

יכן אחד ינסר אליה ותאוילה אין בלד נִינָה כאן בלד אלמלוך אלממתלין
 באלסבאע אלמפתרסה וכדלך כאנו מלְכִי אֲשׁוּר פי זמאן עֲבַר אפתרסו
 אלממם ואנלוהם מן בלדהם כמא פעלו בְּיִשְׂרָאֵל ונירהם ואן ארד אלי
 בְּכָל פֶּהוּ אֵיצָא מְעוֹן אַרְיוֹת אלתי כרסי נְבוֹכַדְנֶצַּר ואולאדה ובעין מלוך
 אלפֶּרס פיהא ומלוך אלערב אֵיצָא ולדלך סמאאהא מְעוֹן אַרְיוֹת וקוֹ וּמֶרְעָה
 הוא לְכַפִּירִים יריד בה אנהם כאנו יאכדו כראג אלבלד ומנאפעה פסמאאהא
 מְעוֹן אַרְיוֹת לאנהא מוצע כרסי אלמלך וסמאאהא וּמֶרְעָה הוא לְכַפִּירִים
 מן חית אן להא מסתנל עטים וכראג כביר וקוֹ אֲשֶׁר הָלַךְ אַרְיָה הו שרח
 מְעוֹן אַרְיוֹת פֹּכֵר אַרְיָה וְלָבִיא וְגַד אַרְיָה פישבה אן יכון אנתקל אליהא
 אלמלוך כל ואחר וולדה וולד או מלכין וולד אחדהמא או תלת מלוך
 אנתקלו אליהא מן אחד אלבלדאן פאן כאן דלך עלי זמאן עֲבַר פידל עלי
 אן מלְכִי אֲשׁוּר לם יכונו מן אלבלד ואן כאן עלי מלְכִי יִשְׁמַעֵאל פלא
 מחאלה אנהא נאקלין אליהא ולים בבעיד אן יכון אשאר בה אלי נְבוֹכַדְנֶצַּר
 וולדה אָוִיל מְרֻדָּה וולד ולדה בְּלִשְׁאֲצַר וקוֹ וְאִין מַחֲרִיד יריד בה אנה מא
 כאן אחד יקדר עליהם יקלקלהם בל כאנת דולתהם צאפיה אִין שְׁטֵן וְאִין
 פֶּנְעִי רַע וקוֹ אַרְיָה טַרְף יריד בה אן מלך אֲשׁוּר אלממתל באלאַרְיָה לם
 יכן יקנע במא כאן ירעא פי בלדה בל כאן יגזו אלי אלבלדאן ויגלי וינהב
 כמא יכרנ אלסבע מן מוטנה ויפתרם ויגיב אלפריסה אלי מוטנה וישבע
 נראה ולבואתה פאלגרי הם אולאדה ואללבוואת הם עסאכרה אלדי כאן
 ינהב ויגנם גנימה עטימה פיאכד הו מא יאכד ויעטי לאולאדה בחסב
 כפיהם ויקסם עלי עסאכרה אלדי יבקא תם ערף אנה כאן יפתרם פריסה
 עטימה חתי ימלא אלתקב אלתי הו (so) מוטן נראה וימלא אֵיצָא אלמואטן
 אלתי פיהא לבואתה ותאוילה הו אנה מלא בלד אלמלך אלדי הו מוצע
 אולאדה מן אלאמואל ואלאתאת ואלסבי וכדלך אֵיצָא מלא מואצע עסאכרה
 חתי אסתגנו ואיסרו

(14) הודא אנא אליך באלנקמה קאל ארֶבֶּ אלקיֹם ואשעל באלדכאן
 מואכבהא וצראגמך תאכל אלסיף ואקטע מן אלעאלם פריסתך ולא יסמע
 אברֶא צות רִסְלָךְ

וצף בדיא גברוה אלמלוך וטפרהם וגנימתהם תם תואעדהם בתלת
 אישיא אחדהא והַבְּעֵרְתִּי בְּעֵשֶׂן רֶכֶּבָה ויריד בה קתל עסאכר אהל

יִנְיָה וְאֵלֶּכְךָ וְכִפְרִיךָ תֹאכַל חֶרֶב וִירִיד בָּהּ קָחַל מְלוּכָהּ וְאֵלֶּכְךָ וְהִכְרַתִּי
 מִצָּרָיִם טָרֶפֶד וִירִיד בָּהּ קָטַע אֲזָרָהּם אֲלֹכְרָאֵן מִן אֵהֶל אֲלֵעָלָם וְאֵלֶּכְךָ
 וְלֹא יִשְׁמַע עוֹד קוֹל מִלְּאֻקְבָּהָ¹ וִירִיד בָּהּ קָטַע אֲרִסְל אֲלֹדִי יוֹנָהָהּ
 אֲלִסְלִטָאֵן אֲלִי כָל בָּלָד וּבָלָד בְּאֵלְנָהּ וְאֵלְאִמֶּר וְנִמְעַ אֲלֵאֲמוּאֵל
 III (1) יֹא מְדִינָה אֲלֵדִמָּה אֲלֵתִי כִלְהָא נְחוּד אֲלִתְפְּצִיל מִלְּאֵנָה לֹא תוּזֹל
 אֲלִפְרִיסָה מִנָּהּ

אֲכֹד פִּי פִעַל אֲכָר פִּקְאֵל יֹא מְדִינָה אֲלֵדִמִּי יַעֲנִי אֲנִי סִפְכַּתִּי דָם בְּרֵד יִשִּׁיר
 בָּהּ אֲלִי דִמִּי יִשְׂרָאֵל אֲלֵתִי סִפְכָּהּ מִלְכִּי אֲשׁוּר וְכָבֵל וְקוֹ כִּחֵשׁ פָּרֶק
 יִרִיד בָּהּ אֵן נְמִלָּה אֵהֶל אֲלִבְלָד כְּאֵנוּ מִסְתַּעֲמִלִין אֲלִנְחוּד פִּינוּ אֵנָה אֲרֹאֵד בָּהּ
 נְחוּדָהּם בְּאֵלְלָהּ וּבְאֵנְבִיָּאָהּ וּבְשִׁרְיַעְתָּהּ לֹאֵן קָרָן וְעָרָהּ וְאֵן כְּאֵנֶת תִּטְאָהֵר
 בְּאֵלְתוּחִיד פִּהִי חִסְתַּעֲמֵל אֲלִנְחוּד עָלֵי וְנִוָּה שְׁתֵּי יִטוֹל שְׂרַחָהּ וְיִתְחַמֵּל אֵנָה
 יִרִיד בָּהּ אֵנָהּם יַעֲזָבוּ אֲמוּאֵל אֲלֵנָאֵם וְיִנְחוּדָהּ וְיִפְרָקוּ בֵּין אֲלֵנָאֵם וְאֲמוּאֵלָהּם
 כְּמֹא יִפְרָק אֲלִסְבַּע בֵּין עֲצוֹ וְעֲצוֹ אֲדָא אִפְתָּרִם אֲלִפְרִיסָה וְקוֹ מִלְּאָה יִרִיד בָּהּ
 אֵן אֲלִבְלָד כְּאֵנֶת מִלְּאֵנָה מִן אֲלִטְלָם וְאֲלִנְוֹר וְקוֹ לֹא יִמִּישׁ טָרֶפֶד יִרִיד בָּהּ
 אֵן עָלֵי אֲלִדּוּאֵם כְּאֵן אֲלֵאֲמוּאֵל תְּחַמֵּל אֲלִיָּהּ מִן נִמְיַע אֲלִבְלָדָן וְהוּא
 אֲלִפְסוּק הוּא שַׁעֲבָה מִן פְּסוּק אֲרִיָּה טָרֶפֶד

(2) צוֹת סוּט וְצוֹת וְזוֹלָה אֲלִבְכָר וּפִרְס רֹאכִין וּמוֹכְבָּה וּמִקְפּוּא
 (3) פֹּאֲרִם מִצְעֵד וְלִחִיב אֲלִסִּיף וּפִרִיק אֲלִזְאֵנָה וְכִתְרָה אֲלִצְרִיעַ וְחִקֵּל אֲלִנְתָּהּ
 וְלִים אֲנִקְצָא לִלְנִתָּהּ יַנְעִתְרוּ בְּנִתְתָּהּ

הוּא (so) אֲלִפְסוּקִין תִּנְחַטֵּם אֲלִי מִנְּן נְבוֹרִיָּהוּ מִאֲדָם פִּקְאֵל יֹא עוֹר דְּמִים
 הוּא יִנְיָד אֲלֵעֲדוֹ כְּעִסְאֲכָרָהּ וּמוֹכְבָּה וְיִקְחַל פִּיךָ מִקְחָלָהּ עֲטִימָה פִּקּוּלָה
 קוֹל שׁוּט יִרִיד בָּהּ צוֹת אֲלִמְקִרְעָה אֲלֹדִי יַעֲרֵב כְּהָא אֲלִפֹּאֲרִם לִפְרִסָּה וְקוֹ וְקוֹל
 רַעֲשׁ אֲוִפֵּן יִרִיד בָּהּ אֲצוּאֹת בְּכָר אֲלִמוּכָב וְקוֹ וְסוּס דִּהֵר יִרִיד בָּהּ אֵן אֲלִפְרִס
 אֲדָא חֲמִי מִן צוֹת אֲלִמְקִרְעָה יִרְכִּין וְיִקְצוּ וְקוֹ פִּרְשׁ מַעֲלָה יִרִיד בָּהּ אֵן אֲלִמְקִרְס
 אֲלֵעֲסָכֵר יֹאמֵר אֲלִפֹּאֲרִס אֵן יַעֲדֵד פִּלְדִּלְךָ נִסָּב אֲלִפְעַל אֲלִיָּה וְקוֹ וְלִחֵב חֶרֶב
 יִרִיד בָּהּ אֵן סִלְאָחָהּם יִכּוֹן מִסְקוֹל מְגִלִּי חֲתִי אֲדָא עֲרָבוּ בְּאֲלִסִּיף אוֹ רִמּוֹ
 בְּאֲלִזְאֵנָה יִקְחַל כְּתִיר מִן אֲלֵנָאֵם כְּקוֹ וְרֵב חֲלָל וְכִבְדֵּי פִּתֵּר וְאֵן אֲלִזְאֵנָה תִּטְרַח
 אֲלִי אֲלֵאֲרִין כְּתִיר מִן אֲלֵאֲגִלָּאף וְקוֹ וְאֵין קָצָה לְנִוְיָה² הוּא יַמְעַ וְרֵב חֲלָל
 וְכִבְדֵּי פִּתֵּרִי חֲתִי אֵנָה מִן כְּתִרָה אֲלִנְלָף אֲלִמְלִקָּאָה יַנְעִתֵר בְּהָא כְּקוֹ וְכִשְׁלוֹ
 בְּנִוְיָתָם

¹ A in text מִלְּאֻקְבָּהּ, B מִלְּאֻקְבָּהּ.

² So also in text.

³ B קָצָה.

(4) מן סבב כתרָה טניאן אלטאניָה אלדי כאנת חסנה אלחט צאחבה
 אלסחר אלבאעיה ללאחזאב בטניאנאטהא וללקבאיל בסחרהא
 ערָף אנה נול בהא הדיא אלבלא מן אָנל כתרָה טניאנהא אלתי כאנת
 חטני אלממ בסחרהא וחסחר אלנאס ותביעהם בטניאנהא וסחרהא
 פמטָל נִינְה במראה זֶנְה חסנה סחארה קדרה עלי אלנאס בטניאנהא
 אדיא דכלת מחבֶתהם קלובהם מן נהה חסנהא וחטהא ורֶב־מא חסחר קום
 אלדין לם ימילו אליהא ולא ימילו אלי חסנהא ולא אלי אלזֶנֶת פאדיא
 חמבֶנת מנהם באעתהם ותאויל דלך עלי טריקין אן פסר עלי זמאן מְכַי
 אֲשֹׁר פִּיכּוּן מעני אלזֶנֶת חסן זיהם ואדיא אסתאמן קום אליהם אוצלוחם
 אלי אָלֵל אלמראתב וכלעו עליהם פכאנו כאלזֶנֶת פי הדיא אלבאב חתי
 אנחשד אליהם חשד עטים כקֹר בסעפֹותיו קננו כל עוֹף הַשָּׁמַיִם¹ ומעני
 בעלת כְּשָׁפִים הו תלטפהם באלרסל ואלמכאחבאת ואן כאן עלי כָּבֵל הו
 חסן מזהב קָרֵן וְעִירָה וסלאחסה פבה קוי מלכה כֶּךָ וְהַחֲזִיק מְלָכֹת
 בְּחִלְקִלְקֹת² ויכּוּן תאויל אלסחר הו מא ידעי באן יש לָהֶם בַּן עֶדֶן מְלָאָה
 מכל טוב וְנָעִים

(5) הודיא אנא אליך קאל אלרב אלקיום ואכשף דילך עלי ונהך ואורי
 ללאחזאב סֹרֶף־תך ולממאלך סכפך

(6) ואלקי עליך אלרגאסאח ואסקטך ואנעלך כאלאגֶדֶם

(7) ויכּוּן כל נאטֶרֶךְ ינפֶר מנך ויקול נהבת נִינְה מן ינוד עליהא מן אין
 אטלב מעזיין לך

בעד אן וצף אטנאהא ללאחזאב בחסנהא ערָף אנה ינכל בהא חתי
 ינפֶר אלנאס מנהא פקאל וְנִלְתִי שוּלְיִךְ יעני בה אכשף סֹר מזהבך אלקרים
 אלדי כאן מסתור לאן אלזֶנֶת מהמא ינטר אלנאס ונההא וחסנהא פהם
 יטלבוהא פאדיא אנהתך בדנהא כלה ואלקי עליהא אלפלאדה אשמאזתהא
 אלנפוס כדלך אדיא אנהתך מזהב אִישׁ הָרוֹחַ ועלם אלנאס קֶבֶח מזהבה
 נפרו מנה ואן פסר עלי אֲשֹׁר יריד בה התכהא חואל מלכהם ועזהם
 ונעמחם וקֹר וְשִׁמְתִּיךָ כְּרָאִי יעני בה אני אנעלך כאלאגֶדֶם אלמבתלי אלדי
 ינפר אלנאס מנה וקֹר ואמר שְׂדֵדָה נִינְה יריד בה אלדי ינפר מנהא יקול
 עלי טריק אלנוח עליהא נהבת נִינְה יעני אן אלעדו תמכּוּן מנהא ונהבהא

¹ Ez. xxxi. 6.

² Dan. xi. 21.

וְקוֹ וְמִי יִגְדֹּל לָהּ יִרִיד בַּה אֵן לִם יִבֵּק לֵהָא לֹא צָדִיק וְלֹא מַחֲבֵּ אֱלֹדִי יִנּוּחַ
עֲלִיהָא וְקוֹ מֵאֵין אֶבְקֶשׁ מִנְחָמִים לָהּ יוֹרִי אֵן לִים יִגְדֹּל לֵהָא מַעְזִי לֵאנָהֶם
כֻּלָּהֶם אַעֲדֵאָהָא וְהוּא נָטִיר קוֹלָהּ פִּי יִרְשָׁלַם שְׁתִּים הִנֵּה קוֹדֶתִיךָ¹ מִי יִגְדֹּל
לָהּ תִּרְגַּמַּת מַעְרָךְ סוֹרֵתְךָ מַחֲל כְּמַעַר אִישׁ:

(8) הַל תְּנֻדִּי אֲכַתֵּר מִן מְדִינָה אֲלֵאסְכַּנְדְּרִיָּה אֲלֵגְאֵלְסָהּ פִּי אֲלִכְלָגָן
אֲלֵמָא חוֹאֲלִיהָא אֱלֹדִי פְצִיל אֲלִכְחַר מִן אֲלִכְחַר סוֹרֵהָא

לֵמָּא כֹּאנַת נִינְיָה חֲצִינָה בֵּאלְמָא אֱלֹדִי הוּא חוֹאֲלִיהָא מִן נֹאחִיָּה אֲלִדְגְלָהּ
וְלֵהָא סוֹר מִן נֹאחִיָּה אֲלִכְבֵּר וְתִטֵּן בְּנַפְסָהָא אֵן אֲלַעֲדוֹ לֹא יִקְדֵּר עֲלִיהָא קֹאֵל
לֵהָא יֹא נִינְיָה הַל תִּקְדְּרִי תְנֻדִּי חֲצוֹנְךָ אֲכַתֵּר מִן מְדִינָה אֲסַכְנַנְדְּרִיָּה אֱלֹדִי
הִי גֵאֲלָסָהּ יַעֲנִי עֲאֻמְרָהּ וְהִי פִי וְסַט אֲלִכְלָגָן וְקוֹ מִיָּם סְבִיב לָהּ יַעֲנִי אֵן
אֲלֵמָא חוֹאֲלִיהָא מִן כֹּל נֹאחִיָּה וְסוֹרֵהָא וּפְצִילָהָא פִּי אֲלִכְחַר וְאֲנִי יֹא נִינְיָה
אֲנִמָּא לָךְ נֹאחִיָּה מִן גְּהֵה אֲלֵמָא וְנֹאחִיָּה מִן גְּהֵה אֲלִכְבֵּר פִּתְלָךְ אַחֲצֵן מִנְךָ
פִּלָּא תִּנְתְּרִי בְּתַחֲצֻנְךָ בֵּאלְמָא

(9) אֱלֹדִי כֹאנַת כּוֹשׁ קוֹה לֵהָא וְאִיצָא מַצְרִים וְלִים נֹהֲאִיָּה וְאֵהֵל תַּפְתַּ
וְאֲלִנּוּבָהּ פִּי מַעְוֹנְתְךָ יֹא נֹא אָמֹן

וְצַף בְּדִיא אֵן כּוֹשׁ וּמַצְרִים וּפּוֹט וְלֹבִיָּם כֹּאנַת תַּתְקֹא בֵּהֶם וַיַּעֲנִינָהּ וּמַעַ
הוּא כֹּלָה טֹפֵר בֵּהָא אֲלַעֲדוֹ וְאֵן כֹּאֵן קֹאֵל בְּעֶרְתְךָ עֲלִי טְרִיק אֲלֵמָקְאֲבֵלָהּ
וְלִם יִקֵּל בְּעֶרְתָּהּ פֹּאֲלֵאשְׁאֲרָהּ אֱלִי נֹא אָמֹן וְהוּא נָטִיר קוֹ מִי יִגְדֹּל לָהּ עֲלִי
טְרִיק אַעֲרָאֵב חֵם קֹאֵל מֵאֵין אֶבְקֶשׁ מִנְחָמִים לָהּ עֲלִי טְרִיק אֲלֵמָקְאֲבֵלָהּ
וּמַחֲלָה קֹאֵל פִּי מֵא בַּעַד גַּם תִּשְׁכְּרִי תִּזִּי נַעֲלָמָה פִּבְעִין אֲלִפְסוֹק מִקְאֲבֵלָהּ
וּבַעֲצָה אַעֲרָאֵב וּכְחִיר מִן אֲלָפִן מוֹנֹד פִּי אֲלִכְתָּאֵב וְקוֹ כּוֹשׁ עֲצָמָה יִרִיד בַּה
אֲנֵהָא כֹּאנַת תַּתְקֹא בַּה וְקוֹ וְאֵין קֶצֶה יִרִיד בַּה לִים חַד וְנֹהֲאִיָּה לִלְעַסְכֵּר
אֱלֹדִי כֹאֵן יִיָּהָא מִן מַצְרִים

(10) אִיצָא הִי לִלְגְאֲלִיָּה מִצַּת פִּי אֲלִסְבִּי וְאִיצָא אֲטַפְּאֲלָהָא יַבְעֵנּוּ פִּי
רֹאם כֹּל אֲלֵאזְקָהּ וְעֲלִי אֲגֵלְאָהָא יִזְנוּ אֲלִקְרַעָהּ וְכֹל אֲכֹאֲבֵרָהָא גִלְלוּ
בֵּאלְאֲנִלָּל

בַּעַד אֵן וְצַף תַּחֲצִנָּהּ וְקוֹתָהָא בֵּאלְעַסְאֲכֵר וְצַף מֵא נֹזֵל בֵּהָא פִּקְאֵל אִיצָא
נֹא אָמֹן מִצַּת פִּי אֲלִסְבִּי כִּמְא מֵד נִירָהָא מִן אֲלִמְרֵן אֲלִתִּי לִם תְּכֵן חֲצִינָה
וְאִיצָא בַּעֲנֵי אֲטַפְּאֲלָהָא כִּמְא בַּעֲנֵי אֲטַפְּאֵל נִירָהָא כִּמְא לַחַק שְׁמֵרְנֵן

¹ B קראתך Isa. li. 19.

² Prob. אן.

וגירא מן אלמדון וקו ועל נִבְכְּדִיָּה יִשִּׁיר בַּה אֵלִי אַרְבָּאב אֲלַנְעַם וְאַלְתִּנְאָר
 וקו וְכָל גְּדוּלָּיָהּ יִשִּׁיר בַּה אֵלִי אַצְחָאב אֲלַסְלַטְנָה פַּעֲרָף אֵן אֲלַעֲדוֹ טֶרַח
 אֲלֶקְרַעָה עַלִי אַרְבָּאב אֲלַנְעַם וְאַקְתַּסְמוּהֶם בִּינָהֶם וְאַנְהֶם אֵיִצָּא גִלְלוֹ אֲלֶאֱמָרָא
 וְאַלְמִלוּךְ בְּאַלְאֲנִלָּא וְטֶרַחְוָהֶם פִּי אֲלַחְבִּס כְּמָא פַּעַל נְבוּכַדְנֶצַּר בְּצִדְקִיָּהוּ
 וְיִהְיִיכִין אֲלֹדִי קִידְהִמָּא וְטַבְקַחְמָא פִּי אֲלַחְבִּס וְדִכְר עוֹלָלָיָה וְנִבְכְּדִיָּה וְגְדוּלָּיָהּ
 וּבְקִי אֲלַנְסִי אֲלַשְׁיוּךְ תַּחַת גַּם הִיא לְגוּלָּה הִלְכָה בְּשִׁבְי וְאַלְשַׁבָּאב קְתָלוֹ
 (I1) אֵיִצָּא אֲנִתִי יָא נִינְיָה תַסְכְּרִי תַצִּירִי נְבִיא אֵיִצָּא אֲנִתִי תַמְלִבִּין
 אֲלַמְחֶצֶן מִן אֲלַעֲדוֹ

קֹאֵל יָא נִינְיָה אֵיִצָּא אֲנִתִי תַסְכְּרִי מִן אֲלֶאֱפָאֵת כְּמָא סַכְר גִּירַךְ חֲתִי
 תַצִּירִי נְבִיא לֹא יִלְתַּפֵּת אַחֵר אֲלִיךְ וְלֹא יַפְכֵּר בְּךָ וְלֹא תִרְדּוּרִי פִי אֲלַבָּאֵל
 וְקֹאֵל גַּם אֵת יַעֲנִי אֵן כְּמָא גִירַךְ תַּחֲצֹן מִן נְהָה אֲלַעֲדוֹ וְלֹם יִמְכַנֶּה יַחֲאֲרַב
 כְּדֹאךְ אֵיִצָּא תַתַּחֲצִנִי מִן נְהָה אֲלַעֲדוֹ יַעֲנִי אַנְךְ תַצִּירִי מִן אֲלִדְמָה נְטִיר
 יִשְׂרָאֵל אֲלֹדִי חֲצִלוֹ תַחֲדִיד אֲלַעֲדוֹ וְצִאֲרוֹ דְמָה לֶהֶם פַּהֶם אֲבָדָא יִתְקֹן בַּהֶם
 (I2) כָּל חֲצוֹנֵךְ תִּין מַעַ אֲלַבְּכוֹר אֲדָא יִטְרְבוּ יִסְקֻטוּ עַלִי פַם אֲלֶאֱכָל

קֹאֵל יָא נִינְיָה יָא מִן תַּחֲצִנִי תַטְנִי אַנְךְ תַתְּכַלְצִי הוּדָא יִשְׁתַּאֲק אֲלַעֲדוֹ
 אֵלִי חֲצוֹנֵךְ פִּירָאֲעִיָּהָ חֲתִי יַפְתַּחְהָא כְּמָא יִשְׁתַּאֲק אֲלַנָּאִם אֵלִי אֲלַתִּין
 אֲלַבְּכוֹר מַעַ סִאִיר בְּכוֹר אֲלֶאֱתַמָּאֵר אֲלֹדִי מִן שְׁאֲנָה אַעֲנִי מִן שְׁאֵן אֲלַבְּכוֹרִים
 אֲדָא אַצְטַרְבַּת אֲלַשְׁנֶרֶה לִים תַסְקֻט אֲלֹא אֵלִי פַם אֲלֶאֱכָל כְּדִלְךְ הֶם חֲצוֹנֵךְ
 יַפְתַּחְהָא אֲלַעֲדוֹ וְיַחֲצֵל כָּל אֲלֹדִי פִיה לַנְּפֶסָה

(I3) הוּדָא שַׁעֲבַךְ מִקָּאִם אֲלַנְסִי פִי וְסַטְךְ לֶאֱעֲרָךְ פַתַח אַנְפַתְחוֹ אֲבוּאֵב
 אַרְצֵךְ אַכְלַת אֲלַנָּאֵר כְּשַׁתְּבָאֲנָאֲתֵךְ

קוֹ הִנֵּה עֲמִיד נְשִׁים יִרִיד בַּה אַנְהֶם מִקָּאִם אֲלַנְסָא לִים לֶהֶם קוֹה קֶלֶב
 וְלֹא תִרְבִּיר וְלֹא מַחֲאֲרַבָּה פִלְדִלְךְ אַנְפַתְחַת אֲבִיאֲבֵךְ לֶאֱעֲרָךְ חֲתִי רַכְלוֹ
 וְאַשַׁעֲלוֹ אֲלַנָּאֵר פִּיהָא פַכְאֲנוֹ אַהֵל נִינְיָה מִקָּאִם אֲלַנְסָא לֶם יַחֲאֲרַבו אֲלֶאֱעֲרָא
 בָּל תַסְלַמוּהֶם וְקַתְלוֹ פִי הֶם וְאַנְלוּהֶם

(I4) אֲמִיאָה אֲלַחֲצָאֵר אַסְתִּקִי לֵךְ קוֹי חֲצוֹנֵךְ אֲדַכְלִי פִי אֲלוּחַל וְדוּסִי
 פִי אֲלַטִין וְאַמְסִכִי אֲלַמְלִבִן

הִיא אֲלַפְסוֹק וְאֵן כֹּאֵן הוּ עַלִי טֶרִיק אֲלֶאֱמָר פִּי אֲלַקְצֵר פִּיה הוּ תַעֲרִיף
 אַנְהֶם פַּעֲלוֹ דִלְךְ פַּעֲרָף אַנְהֶם אַסְתַּחֲקוּ אֲלֶמָא וְכִזְנוּהָא פִי אֲלַבְּלֵר חֲתִי יִכּוֹן
 לֶהֶם מַסְתַּעַד אֲלִזְמָאֵן אֲלַחֲצָאֵר וְאַנְהֶם קוֹה אֲלַחֲצוֹן בְּאַלַעֲמָאֲרָה וְאַלְרִנָּאֵל
 וְקוֹ בְּאִי בְטִיט וְרַמְסִי בַחֲכָרִי יִרִיד בַּה אַנְהֶם אַשְׁתַּנְלוֹ בְּצִרֵב אֲלַלְכֵן וְשׁוּ
 אֲלֶאֱנִר וְעַמְּרוֹ סוֹר אֲלַבְּלֵר וְקוֹו אֲלַחֲצוֹן

(15) הִם תֹּאכְלֶךָ אֱלֹנָר תִּקְטַעַךְ אֶלְסִיף תֹּאכְלֶךָ מִתֵּל דְּבָאב תִּתְאַקְלִי
מִתֵּל אֶלְדְּבָאב וּתִתְאַקְלִי מִתֵּל אֱלֹנָרָאד

עֲרָף אָנָּה אִדָּא תִּחְצְנוּ לָם יִתְכַלְצוּ בִל יִפְתַּח אֱלַעְדָּא אֶלְבִּלְד וְיִכְלִי אֱלֹנָר פִּיה
חֲתִי יִחְרַקָּה הֵם יִקְתֵּל אֶהְלָה בֶּאֱלִסִּיף וְקֹדֶם תֹּאכְלֶךָ בִּיֶּלֶק הוּא שְׂרַח תֹּאכְלֶךָ אִישׁ
וּמִתֵּל חֲרִיק אֱלֹנָר בֶּאֱלִיֶּלֶק לֹאן מִן שִׁאנָּה אָנָּה יִלְחֹם אֶלְאוּל וְאֶלְאִזִּיר
כִּדָּאךְ אֱלֹנָר תִּלְחֹם אֶלְבִּלְד וְנִמְיַע מָא פִּיה הִתְכַּבֵּד בִּיֶּלֶק הוּא עֲלִי טְרִיק
אֱלֹהִיו קָאֵל לְהָא יָא נִינְיָה קִד וּפִתַּח אֶלְסִיף וְאֱלֹנָר אֱלַעְטִימָה פִּאנְמִעִי
עֶסְאכְרָךְ וְחֹאֲרָבוּ אֵל עֲדָא וְיִנְחֹ אֵן יִכּוֹן לְהָא עֶסְכְּרִין אֶלְוָאחַד אֶלְמִמְתֵּל
בֶּאֱלֹאֲרֶבָּה וְאֶלְאֲכֹר מִמִּתֵּל בֶּאֱלִיֶּלֶק פִּקָּאֵל אֲנִמְעִי עֶסְאכְרָךְ וְחֹאֲרָבוּ

(16) כְּתִרַת גְּלָאבְךָ אֲכַתֵּר מִן כּוֹאכָב אֶלְסִמָּא אֶלְדְּבָאב חֵט וּטָאֲר
קָאֵל יָא נִינְיָה הִתְכַּבְּרִי בְּאֶרְבָּה יָא מִן אֲכַתֵּרִי גְלָאבְךָ אֶלְדִּין יִנְחוּ אֶלִּיק
אֶלְאֲמַתְעָה וְעִמְרִי בִלְדָךְ תִּפְנִי אָנָּהם יִתְבְּחוּ לָךְ עֲלִי מִדִּי אֶלְזִמָּאן וִיתֵם לָךְ
דִּלְךָ לֹא בִל כֹּאן מִתְלָהֶם מִתֵּל אֶלְדְּבָאב אֶלְדִּי יֵחֵט עֲלִי אֶלְאֲרִין וּתִמְתִּלִּי
אֶלְאֲרִין מִנָּה וּבַעַד קִלִּיל יִרְחֵל עֵן אֶלְבִּלְד וּלֹא יִבְקָא פִּיה וְאֶחָד כִּדָּאךְ כֹּאֲנוּ
גְּלָאבְךָ כְּתִירִין אֲכַתֵּר מִן כּוֹאכָב אֶלְסִמָּא וְעִנְדִּמָּא חֲסֹו כֹּאֱלַעְדָּא רַחֲלוּ
מִנָּה וּמִד כֹּל וְאֶחָד אֶלִּי בִלְדָה כְּקֹד עֵנָה רִפִּינוּ אֶת בְּכָל וְלֹא נִרְפְּתָה עֲזִיבָה
וְיִגְלַךְ אִישׁ לְאֶרְצוֹ¹

(17) גְּלָאבְךָ מִתֵּל אֱלֹנָרָאד וּבִטְאֲרֶקְתָךְ מִתֵּל אֱלֹנָרָב אֶלְחֹאטִין פִּי
אֱלֹנָרָאֲרָאֵת פִּי יוֹם אֶלְבִּרְד אֶלְדִּי אִדָּא אִשְׁרַקַת אֶלְשִׁמֶס תִּנְוֹר וְלֹם יַעֲרָף
מוֹצֵעָה אֵין הֵם

אֲכַבֵּר פִּי אֶלְפִּסוֹק אֶלְאוּל אֵן אֶלְגִּלָּאבִין אֶלְדִּי כֹאֲנוּ אֲכַתֵּר מִן
כּוֹאכָב אֶלְסִמָּא טָאֲרוּ מִן אֶלְבִּלְד וְעֲרָף פִּי הִזְה אֶלְפִּסוֹק כְּתִרָה בִּטְאֲרֶקָה
אֶהְלָה נִינְיָה וְאֶגְלָאָה פִּקָּאֵל נִסְאכְךָ כֹּאֲנוּ מִתֵּל אֱלֹנָרָאד וְהֵם אֶרְבָּאב אֶלְנַעִם
וּבִטְאֲרֶקְתָךְ כֹּאֲנוּ כְּתִירִין כְּכִתְרָה פִּרָאךְ² אֶלְנָרָב וְהוּא אֶסֶם אֶלְנוּע מִן
אֱלֹנָרָאד אֶלְדִּי יִחְסֹו פִּי אֱלֹנָרָאֲרָאֵת פִּי יוֹם שְׁתִּי וּבִרְד פִּיתְכֹאֲתָפוּ שִׁי עֲלִי
שִׁי מִן נְהָה אֶלְבִּרְד וְעִנְדִּמָּא אִשְׁרַקַת אֶלְשִׁמֶס טָאֲרוּ מִן דִּלְךָ אֶלְמוֹצֵע
אֶלְדִּי חֲסֹו פִּיה וְלֹם יִכּוֹן לְהֵם אֶתְרָא כִּדִּלְךָ אֶגְלִי אֱלַעְדָּא אֶהְלָה נִינְיָה וּבִטְאֲרֶקְתָה
אֶלְדִּין כֹּאֲנוּ פִּיה מִזְדַּחְמִין הֵם כְּרִנּוּ מִנְהָא וְלֹם יִבְקָ לְהֵם אֶתֵּר פִּבְעֵצָהֶם
קָתֵל בֶּאֱלִסִּיף וּבַעֲצָהֶם סְבִי מְנִירִין אֶסֶם יִחִיד מְנִיר מִתֵּל מְסִהֲרוּ מְקִרְשׁוֹ
(18) נִאֲמוּ רָעֵאֲתָךְ יָא מֶלֶךְ אֲשׁוּר יִסְכְּנוּ אֶגְלָאךְ תִּקְאָפוּ שַׁעֲבָךְ עֲלִי
אֶלְבָּאֵל וְלִים לְהֵם נִאֲמַע

¹ Jer. li. 9.² פִּרָאךְ B.

קֹו נָמוּ רַעִיךָ יִשִּׁיר בַּה אֵלֵי אֱלֹהֵרָא אֱלֹדִי יִדְבָּרוּ אֱלִמְלֶךְ וְקֹו מֶלֶךְ אֲשׁוּר
 יִמְשִׁי עָלַי אֱלִמְדֻכְּבֻרִין יִגֹּה אֵן יִרְדָּ אֵלֵי סְנַחְרִיב וְאַסְרֵהֶדֶן וִיגֹה אֵן יִרְדָּ
 אֵלֵי מִלְכִּי בְּכָל לֵאן כָּל מִן מֶלֶךְ תֵּלֶךְ אֱלִנְאֲחִיָּה יִסְמָא מֶלֶךְ אֲשׁוּר פִּקֹּו וְהִסְבִּ
 לָב מֶלֶךְ אֲשׁוּר עֲלֵיהֶם¹ וְקֹו יִשְׁכְּנוּ אֲדִירֶיךָ יִשִּׁיר בַּה אֱלִקֹּוּאֵד אֱלֹדִי הֵם
 דִּון אֱלֹהֵרָא וְקֹולָה נְפִשׁוֹ עִמָּךְ יִשִּׁיר בַּה אֵלֵי אֱלִרְעִיָּה פִקָּאל אֵן אֱלֹהֵרָא
 נִאֲמוּ נֹום לֹא יִקֹּומוּ מִנָּה שִׁי אֲכַר כֶּכָּ וְיִשְׁנֻ שְׁנַת עֹלָם וְלֹא יִקְצֻוּ² וְאֵן
 אֱלִאֲגִלִּי יִמְלוּ אֵלֵי שְׁאֹל תַּחְתִּיּוֹת וְיִסְכְּנוּ פִּיהָא וְאֵן אֱלִרְעִיָּה תִשְׁתַּח אֱלִנְגֵם
 בְּלֹא רֵאעִי יִרְעָא כְּדָאךְ לֹא יִכּוֹן לִלְרַעִיָּה לֹא מֶלֶךְ יֹאמֵר וִינְהִי וְלֹא חִוִּיר
 יִדְבָּר וְלֹא קֹאִיר יִנְקֹאדוּ אֱלִיָּה

(19) מֹא כְּמֹד עֵטְבֶךְ וְנִעָה צִרְבַּתְךָ כָּל סֹאמְעֵי כְּבִרְךָ צִרְבוּ אֱלִכְפָּה עֲלֶיךָ
 פֹּאן עָלֵי מֵן לֹם תַּעֲבֵר בְּלִיִּיתְךָ דֹּאִימָא

בְּעַד אֵן דְּכַר אֱלֹהֵרָא וְאֱלִקֹּוּאֵד דְּכַר אֱלִמְלֶךְ פִּקָּאל יֹא מֶלֶךְ אֲשׁוּר לֹם
 יִכְמֹד עֵטְבֶךְ אֱלֹדֻי עֲטַבְתָּ בֵּין יְדֵי אֱלִעֲדֹו אֱלֹדִי קַתֵּל עִסְכֶּרְךָ וְקֹו נְחָלָה
 מִכְּתָךְ יַעֲנִי אֵן צִרְבַּתְךָ צִרְבָּה וְנִעָה אֱלֹדִי טֹפֵר בְּךָ אֱלִעֲדֹו וְחִצְלַת קִבְצָתָהּ
 חֲתִי כָּל תַּחַת מִן סִמְעֵ מֹא גְרִי עֲלֶיךָ צִרְבוּ כָּף עָלֵי כָּף שְׁמֵאתָהּ בְּךָ אֲרַפְעוּ
 אֱלִקְצֹאִיד וְאֱלֹאשְׁעֹאֵר עֲלֶיךָ וְקֹו כִּי עַל מִי דְכַר אֱלִסְבֵּב אֱלֹדִי מִן אֲנִלָּה שְׁמָתוֹ
 בְּךָ כָּל מִן סִמְעֵ כְּבִרְךָ פֹּאן מֵן אֱלֹאמֶם וְאֱלִמְלוֹךְ אֱלֹדִי לֹם יִשְׁרְבוּ מִן
 כֹּאסֶךְ עָלֵי אֱלֹדֹוּאֵם תִּרְגֵּמַת אֵין כְּהָה מֹא כְּמֹד עֵבֵר מִתֵּל וְהִגָּה כְּהָה הִנְגַּע³
 וְאֱלֹאמֵר מִנָּה כְּהָה מִתֵּל עֲרִי וְהָה וְנִעֲלַת חֶרֶף אֱלִלָּאֵם פִּי לְשִׁבְרֶיךָ זֹאִידָהּ
 חֲתִי יִנְתַּטֵּם אֱלִתְפִּסִּיר וְקָאל מִפְסָר אֲכַר אֵין כְּהָה לְשִׁבְרֶיךָ הִו אִסֶּם עֲרִין
 וְעֲבָרָה לִים כְּמֹד לִכְסֶרְךָ מִתֵּל יִשְׁנָה אֵימָה בִּילָאוּ בְּכֻלְךָ וְאֵעִי אִנֶּם
 כְּמֹל שֶׁרַח נְחֹום

¹ Ezra vi. 22.² Jer. li. 39.³ Lev. xii. 6.

ENGLISH VERSION OF JEFETH'S RENDITION
OF THE TEXT AND ABRIDGED TRANSLA-
TION OF HIS COMMENTARY.

Ch. I. 1. An oration concerning Ninevēh, the book of prophecy [by] Nāḥūm of Elqōsh.

See Introduction.

2. The Lord is Almighty, jealous and avenging, the Lord is avenging and the Master of wrath, taking revenge is the Lord on his enemies, and nourishing hatred for his foes.

Discussion of the five divine appellations occurring in the verse. The difference between צִרִים and אִיִּים consists in that the former are idolaters who oppress Israel, whilst the latter show no such hostile feelings. The former will therefore be punished by 'consummation and that determined' (Isa. x. 23). This is an allusion to the authors of the troubles and is a repetition of the remarks on Dan. xii. 1 (*Transl.*, p. 74).

3. The Lord of the Universe is relenting in wrath and strong of power, but will not hold the guilty guiltless; the way of the Lord is in storm and whirlwind, and the cloud is the dust of his Shekinah.

The verse states that God bears with 'the wicked' a long time, but eventually he calls them to account for what they have done to Israel. The words, *the way of the Lord*, &c., can be explained literally as referring to the day of punishment. Speaking allegorically the prophet compares the swiftness of the punishment with a gale. Thus will he hasten their punishment, 'when the time comes.' On that day the daylight will be darkened as by a thick cloud. 'The first explanation is, however, preferable.'

4. He rebuketh the sea and drieth it up, and he maketh dry all rivers, Bāshān and the inhabited world languish, and the summit of Lebanon languishes.

5. The mountains quake at him, the hills crumble, and the earth is upheaved before him, the world and all its inhabitants.

The allegorical explanation of this verse points to the great kingdoms, Edom (Byzantium) and Ishmael (the Arabs) whose rule extends along the ocean over the world. Their armies toss about as the waves of the sea, but God rebukes them and destroys these kingdoms. The *rivers* are the great *Emirs*. *Bāshān* and *Carmel* stand for the generals, *Lebanon* for the royal princes, and the *mountains* for the other kingdoms; 'but the first explanation is more appropriate.'

6. Who can abide his rebuke, and who can stand in the fierceness of his anger; his wrath is poured out like fire, and the rocks are broken by him.

The kings and warriors cannot abide his anger, his punishment destroys the *wicked*.

7. The Lord is good, yea, a stronghold in the day of trouble, and he knoweth them that seek his protection.

God is jealous and punishes the 'wicked of the world', but he delivers the 'pious and those who seek his protection' from 'the misfortunes which befall the wicked.'

8. And with an overrunning torrent he works destruction in their place, and darkness dogs his enemies.

Thus far the prophet speaks of the world as a whole, but all the following verses of the book relate to Ninevĕh. Should Babel be meant, then 'the torrent' refers to the 'Kings of the North' (see Dan. xi. 40, 44; Margoliouth, p. 41).

9. What do ye devise next to the Lord? he is making a full end; disaster will not stand against ye twice.

The people of Ninevĕh must not believe that God will only destroy one part of the city and save the other; he will destroy

all with one blow. Another interpreter says that he asks the people of Ninevêh whether they think that God will destroy Israel, or that they (Israel) will meet with another [period of] trouble. 'The first explanation is much better.' (See Driver, p. 22.)

10. For though they be [like] thorns entangled, and drenched in their drink, they will be destroyed like dry and completely parched stubble.

The people of Ninevêh, after having reached the limit of oppressing Israel, will be destroyed like thorns by fire. The words *drenched in their drink* mean: As they measured out drink to other nations, so will God mete out to them the cup of intoxication. The last four words of the verse should be connected with the first four (see Introduction, p. 11).

11. Out of thee goeth forth one who deviseth evil against the Lord, one that counsels iniquity.

The kings of Assyria went forth to destroy Israel. If referred to Babel, the *Little Horn* is meant. The words *counsel of iniquity* may refer either to Sanherib or to Babel, and the *Man of the Spirit*.

12. Thus says the Lord: since they are safe and likewise many, and even so shall they be cut down, and it (their yoke) shall pass away. I have afflicted thee, (but) I will not afflict thee for ever.

O Israel, since thou hast seen the people of Ninevêh free from calamities and numerous, let this not perturb thee, because they shall certainly be cut off from their kingdom. Their yoke shall be removed from thy neck, and if I have oppressed thee long through them, I will do so no more.

13. And now I will break his yoke¹ from off thee, and thy bonds will I cut.

He will break their yoke which is upon Israel and deliver them from paying tribute and tax.

¹ קֶרֶב probably Persian چوب a 'log or stick of wood', which would here correspond to מַשְׁעָל.

14. And the Lord commandeth concerning thee, no more of thy name shall be sown for ever; out of the house of thy idol will I cut off the carved image and the molten image; I will make thy grave, for thou art vile.

The verse is addressed to the *counsel of iniquity* (ver. 11). The memory of his seed shall be cut off. If taken as referring to the past, the verse refers to Sanherib and his death in the temple of his God (2 Kings xix. 37). If, however, referred to the *Little Horn*, the verse speaks of Arabian rulers of Bagdād, and of the descendants of the *Man of the Spirit*. *The house of thy idol* refers to their holy shrine to which they make pilgrimages every year. The words *I will make thy grave* may also be referred to the time when the pilgrims travel, and the 'Arms' will rise against them, and slaughter them.

Ch. II. 1. Behold on the mountains the feet of one that bringeth good tidings, who announceth safety; keep thy feasts, O Judah, perform thy vows; for the doer of evil shall no more pass through thee, he is utterly cut off.

If taken in the past tense, the verse refers to the failure of the kings of Assyria to conquer Jerusalem during the time of Hezekiah, but if Babel is meant, then the verse refers to the future.

2. The scatterer has come over thy face; guard thy fort, watch the road, make strong the loins, increase thy strength greatly.

Some commentators refer the verse to Nineveh, others to Judah. In the latter case the scatterer is Sanherib. If Nineveh is meant, the scatterer is the approaching enemy (Driver, p. 28). The words *watch the road* may be referred either to Nineveh's enemy or, mockingly, to the town itself.

3. For the Lord bringeth back the power of Jacob, as the power of Israel; now they have overthrown them and destroyed their cities (?).

If the *scatterer* is the enemy that marches against Babel,¹ then the words the *Lord bringeth back* agree with the opening words of

¹ Bagdād.

the chapter. God will bring salvation by the *Messiah* who is the might of Jacob.

4. The shield of his mighty men is [of] red leather, men of valour, crimson through the glare of the torches; [so are] the chariots on the day when they are ready [for battle], and the shafts of the spears quiver. (See Ibn Ezra.)

פלדות is the same as לפידות (see also Ibn Janāh; Ges.-B., *steel*, but see Driver, p. 30).¹ הרעלו is derived from (the same root as) הרעלה *reeling*. The verse describes the equipment of the approaching enemy with their iron-proof shields of red leather and their coats of mail of the same colour. The *glare of the torches* can be taken either literally or figuratively, meaning that the chariots are glittering with polished weapons like fire. The *shafts that quiver* can refer to the spears, but may also mean that the leaders of either army tremble. 'Some people explain כף רעל "the cup (טסט) of opinions".'

5. The chariots rage in the streets, they overflow in the roads [or they clatter], their appearance is like torches, like lightnings do they run.

Having conquered the city the enemy fills the streets, roaring like mad men, not caring whom they slaughter.

6. He remembereth his grandees, they stumble in their march; they rush to the walls of the city, and the bulwark is made secure.

This verse can be referred to the enemy as well as to the people of Ninevêh. In the present case it is the attacking king who, having entered the city as victor, inquires into the whereabouts of the generals of Ninevêh, whose fame had inspired him with fear. *They stumble in their march* on account of the large number of slain as intimated in iii. 3. *The bulwark is made secure* means the distribution of armed men on the pinnacles of the walls. If the verse be referred to Ninevêh, it conveys that the generals are gathered together and lead their troops against the enemy, but in the confusion they stumble (see Ibn Ezra). 'The first explanation is better established (see Driver, p. 31, who refers it to the

¹ See Introduction, p. 4, and Plessner, *Biblisches u. Rabbin.*, p. 49.

Assyrian king, but Marti, *Dodekapropheton*, refers it to the king of Ninevĕh).’

7. The gates of the rivers are broken through, and the palace is demolished.

The ‘gates’ are the openings in the wall made by the Tigris, which enabled the enemy to conquer the city (see Driver, p. 32). As a consequence the inhabitants of the palace are heartbroken.

8. And he (the king) is pinned to the ground, whilst she (the queen) is driven forth and marches, and her maidens urge her gently on as it were with cooing tones, beating their breasts.

The king is lying on the ground, pierced by an arrow, whilst the queen is being brought into the country of the enemy. Her maidens urge her gently on, because she is pampered and not accustomed to put her foot on the ground. They all sigh and beat their breasts. Another commentator takes *Huṣṣab* to be the king’s name, and according to another it is the name of the queen (Driver, p. 32; Plessner, p. 50).

9. And Ninevĕh is like a pool of water from of old; yet they flee, ‘stand, stand,’ but no one turns.

Ninevĕh is as full of people and wealth as a pool is full of water.

10. Take ye the spoil of silver, take ye the spoil of gold, there is no limit to the stores, greater than any coveted furniture.

The *stores* are the arsenals filled by the kings. The sack of the city is valuable because it was the residence of kings and merchants.

11. Desolate, void and wide open is she, with a melting heart and loosened knees; tremor is in all loins, and on all faces is the blackness of the pot.

Her villages, farmsteads are desolate, the fortress gates have been burst open. The fugitives are so panic-stricken that they are not able to flee, and blacken their faces (Driver: are waxed pale).

12. Where is the den of the lions, and the lions' feeding-place unto which the lion and the lioness and the lion's whelp go, and no one troubles them?

13. A lion tears enough for his whelps, and strangles for his lionesses, he fills his caves with prey and his dens with rape.

The kings of Ninevêh are compared to savage beasts. If applied to Babel, the words refer to Nebuchadnezzar, and to certain Persian and Arab rulers. *Feeding-place for the lions* means that they absorb, in form of tribute, the substance of other countries.

14. Behold I am (coming) against thee with revenge, says the Eternal God, I will burn their chariots in the smoke, and the sword shall devour thy young loins; and I will cut off thy prey from the world, and the voice of thy messengers shall no more be heard.

Refers to the slaughter of the troops and kings. The messengers which carried the king's commands to the provinces and collected the tribute shall be cut off.

Ch. III. 1. O the bloody city, all whose inhabitants are infidels: she is full [of injustice], robbery does not depart from her.

The kings of Assur and Babylon have shed innocent Israelitish blood. All her inhabitants practise idolatry. This can be referred to their unbelief in God, his prophets, and his law, because though the *Little Horn* externally professes the Unity of God, it practises apostasy in different ways. Another explanation is that they rob the people's property.

2. The sound of a whip and the noise of wheels and stamping horses and chariots and rearing steeds.

3. Horseman mounting, and the flashing of the sword, and the glitter of the spear, and the multitude of the slain, and the heap of corpses, they stumble over corpses.

These two verses concur with ii. 4.

4. Because of the multitude of the sin of the harlot who is of rich beauty and enchanting; she selleth nations by her extravagance and families by her witchcraft.

If explained in the direction of Babel, the verse describes the alluring ways of the *Little Horn* and its armed strength, by means of which the king holds power as alluded to in Dan. xi. 21. Its charm consists in the assertion that 'they possess a garden full of all that is good and pleasant'.

5. Behold, I am against thee, says the Eternal God; I will lift thy skirt up to thy face, and will show thy nakedness to the nations, and thy vileness to the peoples.

6. And I will throw loathsomeness upon thee, and will make thee like a leper.

7. And every one who looks at thee shall flee from thee, and shall say: 'Ninevĕh has been despoiled. Who will bemoan her, whence shall I seek comforters for thee?'

I will uncover the secrecy of her former conduct. She is like a harlot that first attracts and then repels. Thus, as soon as the way of the *Man of the Spirit* is laid open and people know its baseness, they flee from it. The word نَجَسٌ (ver. 6) has here the meaning of 'a person afflicted with leprosy, from whom men flee'.

8. Art thou better than the city of Alexandria which sitteth by the canals, water surrounds her, [she] who is a wall to the sea [rather] than the sea is a wall to her.

Ninevĕh, being surrounded by the waters of the Tigris, and by walls on the land side, the prophet asks her if she is stronger than Alexandria.

9. She to whom Ethiopia and Egypt gave strength, and without limit, and the people of Taft and Nubia did assist thee, O Nā Āmōn!

The last part of the sentence also refers to Nā Āmōn in spite of the change of the suffix, analogous to ver. 7.

10. She, too, is gone into captivity, her children also are dashed to pieces at the top of every street; they cast

the lot for her nobles, and all her honoured ones are bound in fetters.

The women and old men have been spared, but all the young men are dead.

11. Thou also, O Ninevĕh, shalt be drunken, thou shalt be hid; thou also shalt seek the stronghold because of the enemy.

Thou shalt be drunken with misfortunes, and not remain in men's mind, as was the lot of other nations. Thou shalt live in protection (*dimma*) just as Israel. [*dimma* is the condition of protection under which Jews and Christians live in Moslem lands by paying the poll-tax.]

12. All thy castles shall be [like] fig trees with the first ripe fruit; when they are shaken they fall into the mouth of the eater.

13. Behold thy people are like women in the midst of thee; the gates of thy land have been conquered by thine enemies, fire has devoured thy bolts.

Thy people have neither courage nor discernment nor fighting power.

14. Get thee water for the siege, strengthen thy castles, go into the clay, tread the mortar, take hold of the brick mould.

Although the verse speaks in the imperative it is to be understood that the people of Ninevĕh have done all this.

15. There shall the fire devour thee, the sword shall cut thee off, it shall devour thee like the fly; make thyself heavy as the fly, make thyself heavy as the locust.

The prophet compares the conflagration of the city and the slaughter of the inhabitants with the destruction caused by the fly which devours everything completely. The last words of the verse contain a satirical advice to collect a large army.

16. Thou hast multiplied thy merchants above the stars of heaven, the fly descends and disappears.

Thou hast produced many merchants who brought thee many goods. Dost thou imagine that they will last all the time? Nay, they will be like the fly which descends to the ground, fills it, but after a time disappears so completely that not one remains. Thus all those merchants who visit thee will depart each one to his city.

17. Thy saints are as the locusts and thy patriarchs are like grasshoppers that alight on the walls in the cold day; but when the sun rises they fly away, and their place is not known, where they are.

Nineveh's nobles and wealthy citizens will fly away like these locusts.

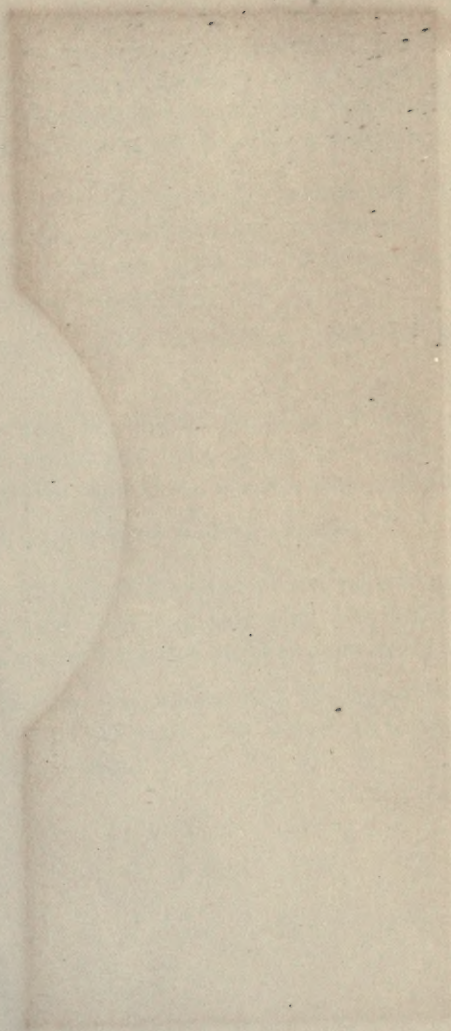
18. Thy shepherds slumber, O King of Assur; thy chiefs are at rest; thy people have taken flight upon the mountains, and there is none who gathers them.

The shepherds are the king's viziers.

19. Thy hurt does not abate, painful is thy wound, all those that hear thy tale clap the hand over thee; for upon whom hath not disaster come from thee continually?

Which are the nations and kings who have not continually drunk from thy cup? כהה is verb as in Lev. xii. 6, but others take it as a noun.

44

186546

LArab.

J355a

Author Jazbeth ben Eli, the Karaites

Title Nāhūm, ed. by Hartwig Hirschfeld.

NAME OF BORROWER

PAGE

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File"
Made by LIBRARY BUREAU

